БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 1 (748)

1 ЯНВАРЬ СЕШАНБА 1957 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Янги йилингиз қутлуғ бўлсин, ўртоқлар!

Москва. Кремль. Спасская башняси ярим кечада.
М. Редькин ва Л. Портер фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошиловнинг Янги йил муносабати билан сўзлаган нутқи

Азиз ўртоқлар ва дўстлар, Совет Иттифоқи граждалари!

СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати ва Коммунистик партия Марказий Комитети номидан сизларни бошланаётган Янги йил билан қизғин табриклайман!

Ўтган 1956 йил халқимизнинг ҳаётида, унинг тинч, қаҳрамонона меҳнатида катта муваффақиятлар билан нишонланди. Коммунистик партия XX съездининг қарорларидан илҳомланган совет кишилари саноатда йиллик планни ошириб бажардилар, ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларидан мўл ҳосил йиғиштириб олдилар.

Ўтган йили совет халқининг турмушини яхшилаш, унинг фаровонлигини ошириш ва маданиятини тўхтовсиз ривожлантириш, шунингдек коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида меҳнаткашларнинг активлигини кучайтириш учун кўп иш қилинди.

Биз, эришилган муваффақиятлар билан фахрланиш учун ҳамма асосларга эгамиз. Аммо биз ғалабаларга эришиш йўлида ҳали бартараф қилишимиз лозим бўлган камчилик ва қийинчиликларни эсдан чиқармаймиз.

Ўтган йил Совет давлатининг актив тинчликсевар ташқи сиёсатни амалга оширганлиги билан машҳур йил бўлди. Ўтган йили кўпгина ҳукумат ва парламент делегацияларининг мамлакатимизга келганлиги буни исбот қилувчи далиллардан биридир. Улуғ Хитой Халқ Республикаси ва социалистик лагердаги барча мамлакатлар тинчлик ва халқлар дўстлиги йўлида биз билан биргаликда кураш олиб бормоқдалар. Мустамлакачилик зулмига қарши, ўз мустақиллиги учун кураш олиб бораётган Осиё ва Африка халқлари Совет Иттифоқини тинчлик ва озодликнинг қудратли таянчи деб биладилар. Тинчлик тарафдорлари ҳаракати ўсмоқда ва мустаҳкамланмоқда. Бу ҳаракат уруш оловини ёқувчиларга қарши қудратли куч бўлиб қолди.

Маълумки, буларнинг ҳаммаси халқаро вазиятни кескинлаштиришга интилаётган империалистларни қаттиқ ғазаблантирмоқда. Империалистлар тинч Мисрга ҳужум қилдилар ва Венгриядаги контрреволюцион исённинг ташкилотчилари бўлдилар. Аммо тинчлик кучлари кучлироқ бўлиб чиқди. Империалистларнинг хавфли авантюралари тугатилди.

Совет халқи ва тинчлик ҳамда озодликнинг барча дўстлари ўтган йилдаги воқиалардан сабоқ олиб, мустаҳкам тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш учун ўз сафларини янада маҳкам жипслаштирадилар.

Азиз ўртоқлар ва дўстлар! Мамлакатимизнинг халқлари Янги йилга бардам бўлиб, улуғ ишимизнинг тантана қилишига ишонган ҳолда ўзларининг жонажон Коммунистик партияси теварагида янада маҳкам жипслашган ҳолда қадам қўймоқдалар. Барча совет кишиларини — ишчиларни, колхозчиларни, интеллигенцияни, совет жангчиларини, хотин-қизларимиз ва ёшларимизни Янги, 1957 йил билан яна бир марта самимий табриклайман. Сизларга чин кўнлимдан сиҳат-саломатлик ва меҳнатда, ўқишда ҳамда Ватанимиз бахт-саодати йўлидаги бутун фаолиятингизда муваффақиятлар тилайман.

Социалистик мамлакатлардаги барча қардош халқларга, шунингдек дунёдаги барча халқларга Янги йил муносабати билан табрик ва энг яхши тилакларимни йўллайман.

Азиз ўртоқлар ва дўстлар, Янги йилингиз қутлуғ бўлсин!

Н. С. Хрушчевнинг „Руде Право“ газетаси редакциясининг саволларига жавоблари

Чехословакия Коммунистик партиясининг органи «Руде Право» газетасининг бош редактори В. Коуцкий КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари Н. С. Хрушчевга мурожаат қилиб, баъзи саволларга жавоб беришни илтимос қилди.

Қуйида ўртоқ Хрушчевнинг ана шу саволларга берган жавоблари босилади.

Савол: КПСС XX съездининг қарорларида халқ оммаси урушнинг олдини олиш ва тинч тараққиёт шароитида ўзининг бахтли келажагини таъминлаш учун етарли даражада кучлидир, деб очиқ ва равшан гапирилади. Инсоният ўтган йили Мисрдаги агрессияни даф қилиб ва Венгрияда реакцион фашист режимини тиклаш йўлидаги уринишларини даф қилиб ана шу соҳада шубҳасиз муваффақиятларга эришди.

Сизнинг фикрингизча халқаро кескинликни юмшатиш ва бутун дунёда мустаҳкам тинчликни таъминлаш йўлидаги курашнинг яқин вақт ичидаги вазифалари нимадан иборат?

Жавоб: Ўтган 1956 йилдаги воқиалар шу нарсани жуда яққол кўрсатдики, тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун кураш — ҳозирги пайтнинг энг муҳим вазифасидир. Бу кураш халқларнинг туб ҳаётий манфаатларини ифода этади.

Маълумки, тинчликсевар давлатларнинг зўр бериб қилган ҳаракати туфайли вазият анча юмшади. Аммо, воқиаларнинг шундай бориши капиталистик монополияларнинг зўр бериб қуролланишни давом эттириш ва бунинг орқасида ҳаддан ташқари кўп фойда ундириб олишлари учун совуқ муносабатлар урушини давом эттиришдан, халқлар ўртасида адоватни авж олдиришдан манфаатдор бўлган ғарб давлатларнинг урушқоқ доираларига сира ҳам ёқмади.

Шунинг учун ҳам реакция халқаро вазиятни кескинлаштириш йўлидан борди. Бу нарса Англия-Франция-Исроил агрессорларининг Мисрга қилган ҳужумида ва Венгриядаги халқ-демократик тузумга қарши контрреволюцион, фашист фитнасида ўз ифодасини топди. Шундай қилиб, янги жаҳон уруши хавфи бирданига ғоят кучайиб кетди. Аммо, ҳар иккала авантюра ҳам барбод бўлди.

Империалистларнинг ўз планларини амалга ошира олмаганликларига сабаб нима? Бунга, даставвал, сабаб шуки, ўзларининг ғаразли мақсадларини кўзда тутиб, халқларни янги уруш кулфатлари гирдобига ташлашни истаётган авантюристларни тийиб қўйиш учун тинчликни ёқлаб чиқаётган кучлар эндиликда етарли даражада кучли ва қудратлидир.

Эндиликда ҳаммага шу нарса аён бўлмоғи керакки, империалистларнинг уруш чиқариш йўлидаги ҳар қандай уриниши, социалистик мамлакатлар халқлари эришган ғалабаларга реакция кучларининг қасд қилиш йўлидаги ҳар қандай уриниши қаттиқ зарбага учрайди.

Ўтган йилнинг энг муҳим сабоқларидан бири шундан иборатки, империалистик агрессорларнинг кирдикорларига қарши халқларнинг ҳушёрлигини ошириш, тинчлик йўлидаги курашни қатъият билан кучайтириш керак. Бошланаётган 1957 йилда тинчлик кучлари янада кўпроқ мустаҳкамланажагига ва бу нарса халқаро вазиятни яхшилашга кўп даражада ёрдам беражагига шак-шубҳа йўқ.

Менинг фикримча, қурол-яроғларни ва қуролли кучларни камайтириш, атом ва водород қуролларини тақиқлаш ҳозирги вақтда халқаро кескинликни юмшатиш ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга бўлур эди. Зўр бериб қуролланишни тўхтатиш халқаро ишончни мустаҳкамлашга ёрдам берган бўлур эди, қуролланиш учун сарф қилинаётган жуда катта харажатларни қисқартиш эса, халқларнинг фаровонлигини оширган бўлур эди.

Совет ҳукумати қуролсизланиш масаласи юзасидан кўп марта ташаббус кўрсатди ва бу тўғрида кўп марта конструктив таклифларни тақдим этди. Бундан ташқари, Совет Иттифоқи ўз қуролли кучларини анча қисқартириб, бу соҳада бир қанча амалий тадбирларни кўрди. Чехословакия Республикаси, Хитой Халқ Республикаси, барча социалистик мамлакатлар тинчликни мустаҳкамлаш йўлидаги курашда актив роль ўйнамоқдалар.

Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш халқаро кескинликни юмшатиш учун жиддий аҳамиятга эга бўлур эди. Бу эса, барча халқларнинг ҳаётий манфаатларига шубҳасиз жавоб берган бўлур эди, чунки бундай системанинг вужудга келтирилиши тинчликни сақлашни таъминлаган бўлур эди.

Ҳуқуқий тенглик принципларига асосланган халқаро иқтисодий ва маданий алоқаларни бутун чоралар билан ривожлантириш халқлар ўртасида зўр ишонч ва ҳамжиҳатлик ўрнатиш ишида муҳим фактор бўлиб келган эди ва шундай муҳим фактор бўлиб қолади. Совет Иттифоқи барча мамлакатлар билан ҳеч монесиз кенг иқтисодий ҳамкорлик қилишнинг, ҳар қандай камситишдан холи бўлган ҳамкорлик қилишнинг, маданий алоқаларни кенгайтиришнинг тарафдори бўлиб келди ва бунга тарафдордир.

Халқаро кескинликни юмшатиш ва бутун дунёда мустаҳкам тинчликни таъминлаш йўлидаги курашнинг баъзи проблемалари, менинг фикримча, ана шундай.

Савол: Барча мамлакатларнинг меҳнаткаш халқи бу йил катта байрамни — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг қирқ йиллигини нишонлайди. Бу кун коммунистик ва ишчи партияларнинг марксизм-ленинизм байроғи остида янада зўр қатъият билан жипслашмоқлари кераклигини, халқаро миқёсда ишчилар синфининг мустаҳкам бирлигини вужудга келтириш учун қунт ва сабот билан курашмоқлари керак эканлигини уларга эслатиб ўтади.

Сиз шу мақсадни амалга оширишда энг муҳим нарса нимадан иборат деб ҳисоблайсиз?

Жавоб: Мамлакатимизнинг ишчилар синфи, меҳнаткашлари 1917 йил октябрида улуғ Лениннинг, большевиклар партиясининг раҳбарлиги остида капиталистик тузумни тугатдилар, ишчи ва деҳқонларнинг социалистик давлатини вужудга келтирдилар. Янги жамиятни барпо қилиш йўлида жуда катта қийинчиликлар бор эди. Аммо, совет халқи бу қийинчиликларни енгди ва социализм қурди.

Зўр ишонч билан шуни айтиш мумкинки, 1917 йилдан кейин халқаро миқёсдаги тараққиёт, халқларнинг прогресс йўлидаги ҳаракати Улуғ Октябрь социалистик революциясининг таъсири остида давом этди.

СССР халқлари кетидан улуғ Хитой, Чехословакия ва Европа ҳамда Осиёдаги бошқа бир қанча мамлакатларнинг халқлари ҳам социализм йўлига ўтдилар. Жаҳон социалистик системасини ташкил этган социалистик мамлакатларнинг улуғ ҳамкорлиги вужудга келди, мустаҳкамланмоқда ва ривожланмоқда. Ана шу мамлакатларда коммунистик ва ишчи партиялар раҳбар ва етакчи кучдир.

Совет Иттифоқидаги ва барча социалистик мамлакатлардаги ишчилар синфининг, меҳнаткашларнинг ғалабаси шу туфайли қўлга киритилдики, бу мамлакатлардаги коммунистик ва ишчи партиялар ўз фаолиятларида пролетариатнинг бирдан-бир тўғри таълимоти бўлган марксизм-ленинизм таълимотига оғишмай амал қилиб келдилар.

Франция, Италия ва бошқа мамлакатларнинг коммунистик партиялари марксизм-ленинизм байроғи остида ишчилар синфининг, барча меҳнаткашларнинг иши учун қатъий кураш олиб бормоқдалар.

Шу сабабдан, социализм душманлари революцион партияларга қарши ва, биринчи галда, ишчилар синфи ғалаба қилган ва ўзининг давлат ҳокимиятини ўрнатган, социализм қурилаётган ёки қурилган мамлакатлардаги партияларга қарши қаттиқ кураш олиб бормоқдалар.

Ишчилар синфининг душманлари коммунистик ҳаракатда нифоқ туғдириш, коммунистик ва ишчи партиялар сафларидаги бирликка путур етказиш учун ҳар қандай макрли усулларни қўлламоқдалар. «Миллий коммунизм» деб аталган идея айниқса кенг тарқатилмоқда, Октябрь революцияси берган ва капитализмдан социализмга муваффақиятли суратда ўтиш учун зарур бўлган, ҳамма учун муҳим бўлган нарсаларни айрим мамлакатларда социализм йўлидаги тараққиётнинг миллий хусусиятларига қарама-қарши қўйиш идеяси айниқса кенг тарғиб этилмоқда. Ўз-ўзидан маълумки, Пролетариат диктатураси ғалабаси учун курашда ва социализм қуришда ҳар бир мамлакатнинг ўзига хос хусусиятлари бор. Бу хусусиятлар миллий ва тарихий шарт-шароитларга боғлиқдир. Аммо, бу хусусиятлар қандай бўлишидан қатъий назар, улар социалистик революциянинг асосий қонунларини рад этмайди. Масалага бир томонлама қараш у ёки бу мамлакатдаги миллий хусусиятларни, социализм йўлидаги ҳаракатнинг «алоҳида йўллари»ни бўрттириб кўрсатиш мазкур мамлакатдаги социалистик қурилиш ишига ҳам, барча социалистик мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликка ҳам зарар етказади.

Вазифа — социализм душманларининг кирдикорларига қарши ҳушёрликни кучайтиришдан, ишчилар синфи бирлигининг ва унинг авангарди бўлган коммунистик ҳамда ишчи партиялар бирлигининг асосларига путур етказиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга қатъий зарба беришдан иборат. Дўстимиз деган ниқоб остида, социализм учун кураш ниқоби остида социалистик сафларни бир-биридан ажратиб юбориш йўлида иш олиб бораётган ва бу билан революцион кучларнинг сафларини бузишга интилувчи империалистларга хизмат қилаётган (буни исташ ёки истамасликларидан қатъи назар) кишиларга нисбатан ҳам ҳушёр бўлмоқ зарур.

Биз, тарих олдидаги жавобгарлигимизни сезишимиз ва коммунистик ҳамда ишчи партияларни мустаҳкамлаш учун, сафларимиздаги пролетарларча бирдамлик ва бирлик ҳаракати сафларини жипслаштириш учун кучларни сафарбар қилишимиз, марксизм-ленинизм принципларига, пролетар интернационализми принципларига, «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган жанговор чақириққа содиқ бўлишимиз керак.

Савол: Кейинги вақтларда рўй берган воқиалар социалистик лагердаги мамлакатларнинг Совет ҳукуматининг 1956 йил 30 октябрдаги Декларациясида баён қилинган принциплар асосида мустаҳкам бирлиги ва жуда маҳкам ҳамкорлик қилиши зарур эканлигини яна бир марта таъкидлади.

Сизнинг фикрингизча, 1957 йилда бу ҳамкорликни мустаҳкамлаш соҳасидаги асосий вазифалар нимадан иборат?

Жавоб: Кейинги вақтларда рўй берган воқиалар социалистик лагердаги мамлакатларнинг мустаҳкам бирлиги ва жуда маҳкам ҳамкорлик қилиши зарур эканлигини янада зўр куч билан таъкидлаганлиги тўғрисида гапирар экансиз, мутлақо ҳақлисиз. Совет ҳукуматининг 1956 йил 30 октябрдаги Декларациясида баён қилинган принциплар СССРнинг бошқа социалистик мамлакатлар билан ўзаро муносабатлари асосларининг асоси бўлиб келди ва ҳозирда ҳам шундайдир. Аммо афсуски, ўтмишда ана шу принципларга баъзан риоя қилинмаган эди. Бу эса, социалистик мамлакатлардаги халқларнинг дўстлигига зарар етказмасдан қолмади ва душман элементлар миллатчилик кайфиятларини авж олдириш учун, мамлакатларимиз ўртасидаги бирликни заифлаштириш учун бундан фойдаландилар.

Социалистик мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш учун барча халқларнинг миллий манфаатларини ҳурмат қилиш, бир-бирларига қардошларча ёрдам бериш, дўстона алоқаларни бутун чоралар билан ривожлантиришдан иборат ленинча принципларга сўзсиз риоя қилиш талаб этилади. Бундан мақсад — давлатларимизнинг ҳар бирида яшовчи халқнинг ана шу ҳамкорликдан амалий манфаат кўришига эришишдир.

Социалистик мамлакатлар кучлари енгилмаслигининг манбаи нимада? Социалистик мамлакатларнинг бирлиги ва жипслигида, мустаҳкам ҳамкорлигидадир. Социализмнинг янгидан-янги муваффақиятларга эришувининг гарови шудир. Халқларнинг ана шу буюк ғалабасини эҳтиёт қилиб сақлаш керак.

Мен, социалистик мамлакатлар ўртасидаги иқтисодий алоқаларни янада кенгайтиришга эътиборни жалб этишни истар эдим. Бу алоқаларнинг янада кенгайтирилиши экономикани ва меҳнаткашларнинг фаровонлигини янада юксалтиришга ёрдам беради. Саноат ва қишлоқ хўжалигининг турли тармоқларидаги ишларни уюштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш соҳаларидаги тажрибаларни кенг миқёсда айирбошлаш муҳим роль ўйнаган бўлур эди. Социалистик мамлакатлардаги халқларнинг бир-бирлари билан яқин бўлишга, бир-бирлари тўғрисида кўпроқ нарса билишга интилишлари табиий. Шу сабабдан ўзаро маданий алоқаларни кучайтириш ва кенгайтириш муҳимдир.

Социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари эксплуататорларсиз ва эксплуатация қилинувчиларсиз янги ҳаётни капиталистик мамлакатлар лагери мавжуд бўлган бир шароитда қураётганликларини эсдан чиқармаслигимиз керак. Капиталистик мамлакатлардаги ҳукмрон синфлар, уларнинг партиялари ва ҳукуматлари мамлакатларимизга қарши қаратилган сиёсатни ўтказиб келдилар ва ўтказмоқдалар. Шу сабабдан биз, социалистик мамлакатларнинг коллектив мудофаасини такомиллаштиришимиз, бутун дунёда тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун халқаро майдонда актив ҳаракат қилишимиз зарур.

Савол: Кейинги ойларда рўй берган воқиалар чехословак-совет дўстлиги ва қардошлиги енгилмас ва мустаҳкам эканлигини яна бир марта кўрсатди. Сиз бу дўстликнинг ҳар иккала мамлакат халқлари учун ва халқаро тараққиёт учун қандай аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида бизга бир неча сўз айта оласизми?

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

1957 йил

— Янги йилингиз қутлуғ бўлсин, қадрли ўртоқлар.

Бугун, олтинчи беш йилликнинг иккинчи йилига қадам қўйган кунда бепоён мамлакатимизнинг ҳамма ерида — Тинч океан қирғоқларидан тортиб Болтиқ бўйларигача, шимолий қутбдаги посёлкалардан тортиб кекса Памир этакларидаги тоғлиқ қишлоқларгача ана шу сўзлар яна зўр салобат билан жаранглаб эшитилади. Коммунизм ижодкорлари бўлган совет кишилари бир-бирларини Янги йил билан қутлайдилар, 1956 йилда эришган ютуқларини якунлаб, 1957 йилнинг режаларини тузадилар.

1957 йил ҳам 1956 йил каби мазмундор, завқ-шавққа тўла йил бўлади, оиламизга янги бахт, уйимизга барака, дастурхонимизга файз келтиради, қаҳрамон халқимизнинг коммунизм учун кураш йилномасида янги шонли саҳифа очади. Совет халқи 1957 йилни жонажон Коммунистик партиямиз атрофига, унинг ленинчи Марказий Комитети атрофига ҳар қачонгидан ҳам маҳкам жипслашган, КПСС XX съездининг тарихий қарорларини бажаришга доим тайёр турган ҳолда кутиб олмоқда. Янги йил XX съезд томонидан қўйилган улуғвор вазифаларни бажаришда янги буюк ғалабаларга эришиш йили, она-Ватанимизнинг янада юксалиш йили, коммунизм мўл-кўлчилиги йили бўлади.

Совет кишилари 1956 йил билан хайрлашар эканлар, хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида ўтган йили партиямиз раҳбарлигида мислсиз катта муваффақиятларга эришганликларини қонуний фахрланиш ҳислари билан, жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига чуқур миннатдорчилик туйғулари билан қайд қиладилар. 1956 йил тарихга муҳим воқиаларга бой, шонли ғалабаларга тўлиб-тошган йил бўлиб киради. Бу йилда мамлакатимизда коммунистик жамият барпо этиш учун қаҳрамонона кураш тарихида ғоят муҳим давр очган КПСС XX съезди бўлиб ўтди. Съезд совет кишиларини коммунизм қурилишининг улуғвор программаси билан қуроллантирди. Ижодкор халқимиз XX съезд қарорларини амалга ошириш байроғи остида йил бўйи фидокорона меҳнат қилди. КПСС Марказий Комитетининг Янги йил арафасида бўлиб ўтган декабрь Пленуми мамлакат халқ хўжалигининг XX съездан кейинги ривожланишини якунлади. Бу якунлар ғоят қувончлидир.

Олтинчи беш йилликнинг биринчи йилида социалистик саноатимиз ва қишлоқ хўжалигининг эришган муваффақиятлари коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўлида олға қараб янги қадам қўйилганлигини кўрсатади. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1956 йилда 1955 йилдагига нисбатан тахминан 11 процент кўпайди. Колхоз ва совхозларимиз шу вақтгача мамлакатимиз тарихида сира кўрилмаган даражада кўп ҳосил олдилар. 1956 йилда 1955 йилдагига қараганда бир миллиард пуддан кўпроқ ғалла тайёрланди. Пахта, қанд лавлаги, картошка ва сабзавот каби муҳим экинларнинг ҳосили, сут, жун ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари анча кўпайди.

1956 йилда халқнинг моддий фаровонлиги ва маданий савиясини янада юксалтириш юзасидан КПСС XX съезди томонидан белгиланган программани амалга ошириш соҳасида катта тадбирлар кўрилди.

Республикамиз шу жумладан областимиз меҳнаткашлари бутун совет халқи каби олтинчи беш йилликнинг биринчи йилини меҳнат соҳасида янги муваффақиятларга эришиш билан якунламоқдалар. Область саноати давлат планини ошириб адо этди, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 1955 йилдагидан 9 процент ортди. Шонли пахтакорларимиз 1956 йилда давлатга 470 минг тонна пахта топшириб, бир йил ичида ҳосилни гектарига 4 центнердан кўпайтиришга ва давлат планини анча ошириб бажаришга муваффақ бўлдилар. Тошкент области ҳеч қачон шунчалик кўп пахта ҳосили олган эмас эди. Ғалла, каноп, жут, картошка, сабзавот, полиз экинлари ва узум етиштириш, жун, қоракўл тери, хом тери, мўйна ва бошқа хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш планлари ҳам ошиғи билан бажарилди.

Совет кишилари эришган ҳамма муваффақиятлари учун, бахтли, фаровон турмуши учун улуғ Ленин барпо қилган жонажон Коммунистик партиядан миннатдордирлар, чунки партиямизнинг донишмандлиги ва заковати, мустаҳкам иродаси ва қудратли ғайрати она-Ватанимизнинг мисли кўрилмаган даражада гуллаб-яшнашини, мамлакатимиз халқларининг маданий савиясини ва моддий фаровонлигини тўхтовсиз юксалтиришни таъминлади. Шунинг учун ҳам биз улуғ айём кунларида Коммунистик партия раҳбарлигида босиб ўтилган шонли йўлга яна бир карра фахр билан назар соламиз, бутун меҳр-муҳаббатимизни, ҳис ва туйғуларимизни ана шу жонажон партияга қаратамиз, ундан коммунизм қурилиши йўлида янги ғалабаларга эришиш учун яна битмас-туганмас илҳом ва мадад оламиз.

Жаҳон меҳнаткашларининг умид ва орзулар тимсоли, барқарор ва мустаҳкам тинчлик учун курашнинг ишончли посбони бўлган улуғ Совет Иттифоқи ҳар йилдагидек 1956 йилда ҳам умумий тинчликни мустаҳкамлаш учун, низоли халқаро масалаларни тинч йўл билан, музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал қилмоқ учун астойдил кураш олиб борди ва бундан кейин ҳам олиб боради. Бироқ, капитализм дунёсидаги реакцион кучлар халқаро вазиятни атайин кескинлаштиришга, қуролсизланиш проблемасини ҳал қилишдан зўр бериб бош тортишга уринмоқдалар, янги жаҳон урушини бошлашга ва демократик лагерь мамлакатларига қарши халқаро реакциянинг ҳужумини тайёрлашга ҳаракат қилмоқдалар. Лекин, уларнинг бу уринишлари тинчлик тарафдорларининг қудратли кучларига дуч келиб тилка-пора бўладилар. Қаҳрамон Миср халқининг ўз эркинлиги ва мустақиллиги учун агрессорларга қарши олиб борган адолатли курашда енгиб чиқиши, венгер меҳнаткашларининг контрреволюция устидан қозонган ғалабаси бунинг яққол далилидир.

Совет халқи Ватанимиз қанчалик кучли бўлаборган сари, унинг халқаро майдондаги роли ва обрўси ҳам шунчалик ортиб боришини яхши билади. Шунинг учун ютуқлар олдида эсанкираш, кибрланиб кетиш — совет кишилари учун ёт нарсадир. Ҳар бир совет ватанпарварининг бурчи — мамлакатимизнинг иқтисодий ва мудофаа қувватини янада ошириш учун, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасидаги муваффақиятларимизни янада кўпайтириш учун бундан буён ҳам зўр ғайрат ва ташаббус билан меҳнат қилишдан иборатдир. Областимиз меҳнаткашлари 1957 йилда саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданий қурилиш соҳасида янги ғалабаларни қўлга киритиш учун умумхалқ социалистик мусобақасини йил бошидан кенг миқёсда авж олдириб юборишлари лозим.

— Янги йилда янги ғалабалар сари, ўртоқлар!

Янги йилда янги

Н. С. Хрушчевнинг „Руде Право“ газетаси редакциясининг саволларига жавоблари

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Жавоб: Совет кишилари халқларимиз ўртасида азалдан вужудга келган самимий, қардошларча дўстлик ва ўртоқлик муносабатларини ғоят қадрлайдилар. Герман фашизмига қарши олиб борилган уруш йилларида ва урушдан кейинги даврда совет-чехословак дўстлиги чиниқди, мустаҳкамланди ва мангу дўстлик бўлиб қолди.

Бу дўстлик нимага асосланган? Бу дўстлик мамлакатларимиз халқлари туб манфаатларининг бирлигига, социализм ва коммунизм иши учун, бутун дунёда тинчлик учун, халқлар бахт-саодати учун курашдаги ғоя ва мақсадларнинг бирлигига, бир-биримизни ғоят ҳурмат қилиш ва бир-биримизга самимий ишончга асосланган. Бу дўстлик пролетар интернационализмининг олижаноб принципларига асосланган бўлиб, социалистик давлатлар ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг янги хилини кўрсатувчи намунадир.

Халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва қардошликни мустаҳкамлаш ҳар иккала мамлакатнинг экономикаси ва маданиятини юксалтиришга ёрдам беради, бир-бирларимизга ёрдам бериш ва бир-бирларимиздан ўрганиш имкониятини туғдиради, олға қараб муваффақиятли силжишимиз учун, қийинчиликларни осон бартараф қилишимиз учун имконият туғдиради. Биз, совет кишиларининг ўз халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантиришда кўпгина катта муваффақиятларга эришган чехословак меҳнаткашларидан ўрганадиган нарсалари бор, деб ҳисоблаймиз.

Чехословакия ва Совет Иттифоқи халқлари ўз ўрталаридаги дўстликни эҳтиёт қилиб сақлашлари ва бутун чоралар билан мустаҳкамлашлари, бу дўстликни душманларнинг кирдикорларидан эҳтиёт қилишлари зарур. Биз ҳушёр бўлмоғимиз керак ва герман милитаристлари қасос олиш (реванш) планларини тузаётганликларини, мамлакатларимизнинг халқларига қарши, Европа халқларига қарши янги ҳарбий авантюралар қилиш учун куч тайёрлаётганликларини эсда тутмоғимиз лозим.

Чехословакия халқлари совет халқи доим ўзларининг самимий ва вафодор дўсти эканлигига амин бўла оладилар.

Ўртоқ редактор, жанговар «Руде право» газетаси газетхонларининг, қардош Чехословакиянинг меҳнатсевар ва талантли халқларининг, Чехословакия шонли Коммунистик партиясининг ўз социалистик давлатини қуришда, меҳнаткашларнинг фаровонлигини тобора оширишда муваффақият қозонишларини тилашим учун ижозат бергайсиз.

Янги йилингиз қутлуғ бўлсин, азиз ўртоқлар!

☆ ☆ ☆

Мирзачўлдаги қўриқ ерларни ўзлаштирувчиларга

Азиз дўстлар ва ўртоқлар!

Ўтган бир минг тўққиз юз эллик олтинчи йил катта тарихий аҳамиятга эга бўлган воқиаларга бой бўлди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XX съезди қарорларини амалга ошириш натижасида мамлакат халқ хўжалиги ва маданиятини янада қудратлироқ ривожлантириш, халқ моддий фаровонлигини ошириш соҳасида ғоят катта муваффақиятларга эришилганини бутун совет халқи катта мамнуният билан қайд қилади.

Республика колхозчилари, МТС ва совхоз ходимлари, қишлоқ ва сув хўжалиги мутахассислари, олимлар, партия, совет, комсомол ва қишлоқ хўжалик ходимлари пахтачиликни ривожлантириш соҳасида катта ва самарали иш қилдилар.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси эришган муваффақиятлари учун Ленин ордени билан мукофотланди.

Республикамиздаги барча меҳнаткашлар билан биргаликда ўтган йили қурилиш ташкилотларининг ишчилари, экскаваторчилар, бульдозерчилар, скреперчилар, совхоз ишчилари, шофёрлар, тракторчилар, колхозчилар, бинокор инженерлар ва техниклар қишлоқ ва сув хўжалиги мутахассислари, соғлиқни сақлаш, савдо ва маданият ходимлари Мирзачўлдаги қўриқ ерларни суғориш ва ўзлаштириш юзасидан катта тайёргарлик ишларини олиб бордилар.

Янги 1957 йилда ҳаммамизнинг олдимизда бинокорлик ишлари суръатини тезлаштириш ҳамда Мирзачўлнинг шу вақтгача қақраб ётган ерларини совет пахтачилигининг гуллаб-яшнаган ўлкасига айлантириш борасида ҳали катта вазифалар турибди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ватанимизнинг шонли ватанпарварлари, партия чақириғи билан Мирзачўлга келган сизларнинг ҳаммангизни янги йил билан самимий ва қизғин табриклайдилар, энг яхши тилакларни йўллайдилар ва ишонч билдирадиларки, сизлар, қадрли ўртоқлар, улуғ Ленин ғояларини амалга ошираборил, партия ва ҳукуматнинг Мирзачўлдаги қўриқ ерларни суғориш ва ўзлаштириш тўғрисидаги вазифаларини шараф билан бажарасизлар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ — **ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ** — **ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ**

Туроб ТЎЛА

ДЎСТЛАР ДАВРАСИДА

Соат салкам ўникки,
Дўстлар, кўтаринг қадаҳ!
Эски, ғолиб йил юки
Шон билан бўлди одоқ.
Пробкалар отилсин
Тўп ўқлари сингари,
Унда баён этилсин
Янги йилнинг хабари!
Эски йилга ташаккур,
Янги йилга ассалом!

Соат салкам ўникки,
Тўлиб келар эски йил.
Кетсиз карвон уники,
Уникидир бу манзил.
Тўлиб келар у, қилган —
ишлари олам-олам.
Худди пахта тиқилган
Қанор каби лиммо-лим.
Эски йилга ташаккур,
Янги йилга ассалом!

Украина дони ҳам
Унинг саховатида,
Россия ўрмони ҳам
Унинг саховатида.
Олтой комсомолларин
Ғайрати бор қонида,
Чаман бўлган чўлларнинг
Таъми буркир нонида.
Эски йилга ташаккур,
Янги йилга ассалом!

Соат салкам ўникки,
Янги йил очар жамол.
Унинг кўринмас чеки,
Бепоён ва зўр камол.
Чўлдай жим, қуш учмаган
Мирзачўлдай, оқ сийна,
Инсон изи тушмаган
Бир ажойиб хазина!
Эски йилга ташаккур,
Янги йилга ассалом!

Қаранг, тишда оппоқ қор,
Безатади аркини,
Қалбда ҳамиша баҳор,
Билмас асти таркини.
Шу қалб ҳароратидан
Ғўзалар ниш уриши,
Шу қалб садоқатидан
Ҳар бир ишнинг жириши.
Эски йилга ташаккур,
Янги йилга ассалом!

Кўтарайлик, косагул,
Бу йил келди жуда бой!
Дарҳақиқат, ҳа бу йил
XX Қурултой —
Йили бўлди, кенг парвоз!
Қиёси йўқ чаманда.
Янги йил... О.., Қандай соз,
Балқди оппоқ чаманда!
Эски йилга ташаккур,
Янги йилга ассалом!

ҚАЙРОҚҚУМ ГИДРОЭЛЕКТРОСТАНЦИЯСИНИНГ ИККИНЧИ АГРЕГАТИ САНОАТГА ТОК БЕРДИ

ҚАЙРОҚҚУМ, 29 декабрь. (ТАСС). Энг катта Қайроққум «Халқлар дўстлиги» гиддоэлектростанциясининг бинокорлари ва монтажчилари кеча янги меҳнат ғалабасига эришдилар. Бу гидроэлектростанциянинг иккинчи агрегати саноатга ток берди.

Бу гидроэлектростанциянинг биринчи агрегати «Ўзбекэнерго» системасига ярим ойдан бери ток бериб турибди. Ўзбекистон ва Шимолий Тожикистоннинг саноат корхоналари Сирдарёда қурилган бу янги гидроэлектростанция ишлаб берган дастлабки бир неча миллион киловатт-соат электр қувватидан фойдаландилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. С. АБДАЛИННИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Туғилган кунининг эллик йиллиги муносабати билан, кўп йиллик самарали ишлари учун Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг секретари Александр Степанович **Абдалин** Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1956 йил 30 декабрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Фатхулла Расулович Носировнинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Тўқимачилик саноати министри марҳум Фатҳулла Расулович Носировнинг республика саноатини, хусусан пахта тозалаш саноатини ривожлантириш соҳасидаги хизматларини эътиборга олиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Қуйидагилар Фатҳулла Расулович **Носиров** номига қўйилсин:

Янгийўлдаги пахта тозалаш заводи ва бу завод бундан буён «Ф. Р. Носиров номидаги Янгийўл пахта тозалаш заводи» деб аталсин.

Тошкент шаҳридаги «Чимкентский тракт» кўчаси ва бу кўча бундан буён Ф. Р. Носиров кўчаси деб аталсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1956 йил 30 декабрь.
Тошкент шаҳри.

☆ ☆

Фанимизнинг янада равнақи учун курашамиз

С. В. СТАРОДУБЦЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг биринчи вице-президенти

Улуғ социалистик Ватанимиз 1957 йилга ўзининг ижодий кучлари янада гуркираб ўсган, хўжалик ва маданий қурилиш соҳаларида мисли кўрилмаган муваффақиятларга эришган ҳолда кириб келди. 1956 йил ижодкор совет кишилари учун партия XX съезди қарорларини амалга ошириб, коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида катта муваффақиятларни қўлга киритиш йили бўлди. Ўтган йилда фанни ривожлантириш, саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг актуал проблемаларини ҳал этишда совет олимлари, жумладан республикамиз олимлари жиддий муваффақиятларни қўлга киритдилар.

Республикамиз олимлари, жумладан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг илмий кучлари илмий тадқиқот ишлари олиб бориб, 1956 йилда муҳим халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган проблемаларни ҳал қилишда бирмунча ютуқларга эришдилар. Совет фанининг ўзига хос хусусияти шундаки, у ўз фаолиятини амалиёт билан, ишлаб чиқариш билан боғлаб олиб боради. Фақат сўнгги йилларнинг ўзида олимларимиз томонидан ҳал қилинган 60 дан ортиқ илмий асар ишлаб чиқаришга жорий қилинди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар генетикаси ва физиологияси институтининг илмий кучлари ғўзани фосфор билан барги орқали озиқлантиришни илмий жиҳатдан ишлаб чиқдилар. Ўтган йили республикамиз колхозлари далаларидаги ғўзанинг 500 минг гектари ана шу усул билан озиқлантирилди. Натижада ғўзанинг ўсиши 5-6 кунга тезлаштирилди, ҳосил эса гектарига 1-2 центнердан кўпайди. Ғўзани фосфор билан барги орқали озиқлантириш туфайли олдинги йилларга қараганда қўшимча равишда 100 минг тонна пахта ҳосили олинди. Озиқлантиришнинг бу усули 1957 йилда янада кенгроқ қўлланилади.

Шунингдек геология, механика, электротехника соҳаларида олиб борилган илмий-текшириш ишлари натижаларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш ҳам халқ хўжалигимизда катта қулайликларни яратди.

Академик ўртоқ С. Юнусов раҳбарлигидаги лаборатория ходимлари химия фанини ривожлантиришга муҳим ҳисса қўшдилар. Дунёга маълум бўлган 700 та алколоиднинг 60 таси ана шу лабораторияда кашф этилди. Алколоидлар соҳасида олиб борилган бу иш Ленин мукофотига тавсия қилинди. Ленин мукофотига тақдим этилган илмий асарлар орасида академиянинг корреспондент аъзоси С. Сирожиддинов, профессор В. Попов, академик Т. Қори-Ниёзов, пневматик пахта териш машинасининг биринчи экспериментал намунасини яратган М. Исмоилов ўртоқларнинг тадқиқотлари ҳам бор.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорлари, республикамизнинг юксак мукофот — Ленин ордени билан мукофотланиши ва партия ҳамда ҳукуматимизнинг республика экономикаси ва маданиятини янада ривожлантиришга катта аҳамият бераётганликлари Фанлар академияси илмий ходимларининг 1957 йилда яна ҳам кўпроқ ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишлашларини талаб қилади.

Республика ишлаб чиқариш кучларини янада кенгроқ ривожлантириш, хўжалик тараққиётининг комплекс планларини ишлаб чиқиш учун Ўзбекистоннинг табиий бойликларини чуқурроқ ва тўлароқ ўрганиш талаб қилинади. Олимларимиз янги йилда асосан ана шу масала билан шуғулланадилар. 1957 йилда республика қишлоқ хўжалигини, биринчи галда пахтачиликни янада юксалтириш масаласига алоҳида эътибор берилади.

Янги йилда олимларимиз диққат марказида турадиган асосий масалалардан бири Мирзачўл ерларини ўзлаштиришга ёрдам беришдир. Шу мақсадда академия ҳузурида Мирзачўл ерларини суғориш ва ўзлаштиришга ёрдам берувчи махсус комиссия тузилди. Бу комиссия ҳозирданоқ чўлни ўзлаштириш билан боғлиқ бўлган илмий масалаларни ҳал қилиш соҳасида айрим тадбирларни амалга оширмоқда.

Ижтимоий фанлар соҳасида ҳам кўпгина ишлар қилинади.

1956 йилда тузилган Ядро физикаси, Сув проблемалари ва гидротехника ҳамда Ўсимлик ва пахта химияси илмий-текшириш институтлари янги йилда ўз фаолиятларини янада активлаштирадилар.

Академиядаги текшириш ва экспериментал лабораторияларининг сони бирмунча кўпаяди, уларни янги ускуна ва мукаммал приборлар билан таъминлаш яхшиланади. 1957 йилда 20 дан ортиқ илмий-текшириш лабораторияси, экспериментал база, текшириш стационарлари ташкил қилишни мўлжалламоқдамиз.

Янги йилда Фанлар академиясининг олимлари Ватан фанининг равнақи учун курашда янги муваффақиятларни қўлга киритадилар. Бунинг учун барча имкониятлар бор.

Ғалаба рапортлари

◆ Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари олтинчи беш йилликнинг дастлабки йилини катта ютуқлар билан якунладилар. Улар йиллик давлат планини муддатидан олдин бажариб, қўшимча равишда 1 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

◆ Янгийўл шаҳридаги пахта тозалаш заводининг ишчилари 1956 йил давлат планини шараф билан бажардилар. Улар 21 декабрдан бошлаб 1957 йил ҳисобига меҳнат қилаётирлар. Корхона коллективи планга қўшимча равишда 600 тонна пахта толаси ҳамда 350 тоннадан кўпроқ юқори сифатли момиқ тайёрлаб берди.

◆ Бекобод шаҳрини янада обод қилишга катта эътибор берилмоқда. 1956 йилда шаҳар меҳнаткашлари учун қарийб 3 минг квадрат метр уй-жой бинолари қурилди ва фойдаланишга топширилди. Бундан ташқари, металлурглар шаҳарчасида 110 ўринли болалар боғчаси ҳамда 400 ўқувчи учун мактаб биноси қурилиб, ишга туширилди.

Н. С. Хрушчевнинг „Юманите“ газетаси мухбирининг саволларига жавоби

Францияда чиқадиган «Юманите» газетасининг Москвадаги мухбири П. Энтжес ўртоқ Хрушчевга шу савол билан мурожаат қилди: «Сиз Янги йил муносабати билан француз меҳнаткашларига қандай истакларни билдиришни хоҳлар эдингиз?»

Қуйида Н. С. Хрушчевнинг жавоби босилади.

Мен Янги йил кунида сизнинг жанговар газетангиз орқали Франция меҳнаткашларига ва бутун француз халқига энг яхши истакларимни изҳор қилишни хоҳлайман.

Умумий душманга қарши икки жаҳон урушида биргаликда олиб борилган кураш билан мустаҳкамланган традицион дўстлик воситалари Совет Иттифоқи ва Франция халқларини бирлаштиради. Эндиликда, немис милитаристлари яна бош кўтариб, ўз армиясини вужудга келтираётган, янги ҳарбий авантюраларга тайёрланаётган бир пайтда, мамлакатларимизнинг халқлари Европада ҳам, бутун дунёда ҳам тинчлик ва хавфсизликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун курашда ўз кучларини янада бирлаштиришлари лозим.

Совет халқи тинчлик ва демократия учун, Франциянинг порлоқ истиқболи учун мардона курашаётган Франция ишчилар синфи ва Франциянинг барча меҳнаткашларига самимий қардошларча бирдамлик туйғуларини изҳор қилади. Француз меҳнаткашлари реакция ва фашизмнинг қора кучларига қақшатғич зарба бериш намуналарини кўп марта намойиш қилиб, бутун эрксевар инсониятни хурсанд қилган эди. Пролетар интернационализми руҳига содиқ бўлган француз ишчилар синфи ўзининг синалган раҳбари — Франция Коммунистик партияси бошчилигида озодлик ва социализм идеяси йўлида курашувчиларнинг доим олдинги сафларида борди ва бормоқда.

Мен шу нарсага қатъий аминманки, Франция ишчилар синфи, меҳнаткаш деҳқонлари, илғор интеллигенцияси, Франциянинг барча демократлари ўз кучларини бирлаштириб, бошланаётган йилда вайронгарчилик келтирувчи янги урушнинг олдини олиш учун, тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун, ўз ватанининг социал прогресси ва миллий улуғворлиги учун курашда муваффақиятларга эришадилар. Совет Иттифоқи халқлари ҳамиша француз меҳнаткашларининг энг содиқ дўстларидир.

1957 йил халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш йили бўлсин!

Азиз дўстлар, Янги йилда бахт-саодат тилайман!

ПАХТА ЕТИШТИРИШДА КАТТА МУВАФФАҚИЯТЛАРГА ЭРИШИЛДИ

Мамлакатнинг пахтакор колхозлари ва совхозлари 1956 йилда пахта етиштиришда катта муваффақиятларга эришдилар. Бутун Совет Иттифоқида пахта тайёрлаш плани 100,6 процент бажарилди. 1955 йилнинг шу муддатигача топширилганига қараганда 484 минг тонна кўп пахта топширилди: пахтанинг 80 процентидан кўпи биринчи сортларга қабул қилинди.

ЯНГИ ЙИЛ ОРЗУЛАРИ

— Ҳалол меҳнат қилиб, унинг роҳатини, ҳузур-ҳаловатини ўзинг кўрсанг, қанча ишласанг ҳам ҳормайсан, киши. Мана, 30 йилдан бери темир йўл соҳасида ишлаётирман. Ҳозир ҳам йигитлик чоғимдагидек меҳнат қилишда бошқалардан қолишмаяпман. Смена нормаларини доим 130-150 процент бажараётирман.

Энди мен бемалол дам олиб ётаверсам ҳам бўлади-ку, бироқ кўнгил жуда ёшда... Мана, Янги йил ҳам янги режалар билан кириб келди. Умримга яна бир йил қўшилди. Мен ўтган йилдаги сингари бу йил ҳам ёшлар билан мусобақалашиб ишламоқчиман.

Аҳмад МАҲКАМОВ,
Хильково цемент заводининг паровоз машинисти.

— Бригадамиз аъзолари ўтган қишлоқ хўжалик йилини пахтачилик соҳасида яхши натижаларга эришиш билан якунладилар. Биз давлатга 60 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 42 центнердан пахта топширдик. Бундай муваффақиятга агротехника қоидаларига тўла амал қилиш, механизация кучидан унумли фойдаланиш, йиғим-терим кампаниясини ҳар тарафлама уюшқоқлик билан ўтказиш орқали эришдик.

Бригадамиз аъзолари янги бахт, янги саодат олиб келган янги йилда ҳам пахтадан янада мўл ҳосил оладилар.

К. ШОКИРОВА,
Бўка районидаги Вильямс номли колхознинг бригада бошлиғи.

— 1957 йилни мен ўз дугоналарим Саодат Юсупова, Раиса Сайфутдинова, Хурсан Шоназарова ва бошқалар билан биргаликда яхши натижалар билан якунладик. Корхонамиздаги кўпгина илғор ишчилар қатори мен ҳам 1956 йилда икки йиллик топшириқни бажардим. Янги йилдан бошлаб 1959 йил ҳисобига ишлай бошлайман.

Янги йилни янги режалар билан кутиб олмоқдаман. Мен 1957 йилда олтинчи беш йиллик топшириғини тўла ва ошириб бажаришни мақсад қилиб қўйдим.

Бу мақсадга, албатта, эришаман.

Леньяр ЧАНКАЙ,
Янгийўл шаҳридаги тикув-пойафзал комбинатининг ишчиси.

— Ўтган йили Ўзбекистон химиклари пахта баргидан олма ва лимон кислоталарини олиш, Мирзачўлнинг шўр тупроқларига бардош берадиган, чидамли цемент турини яратиш, янги қурилиш материалларини топиш, 70 дан ортиқ алколлоидни кашф этиш сингари муҳим ишларни қилдилар. Мен ўн йиллик ишимнинг якуни «Анабазис ўсимлигининг алколлоиди» монографиямни тугатдим. 1957 йил ўзбек олимлари ижодида янги-янги саҳифаларни очишига шубҳа йўқ. Олимлар янги йилда янги куч ва ғайрат билан, қунт ва сабот билан халқ бахт-саодати йўлида меҳнат қиладилар.

О. СОДИҚОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.

— Ўтган йилни кўпроқ сафарда ўтказдим. Баҳорда ва ёзда бир неча ой Москвада бўлиб, «Опа-сингиллар» романининг русчасини тайёрлашда таржимонимга қарашдим. Бу машаққатли иш ахир ниҳоясига етди — роман янги йилдан Москвада рус тилида босила бошлайди.

Кузда эса Европа саёҳатига жўнадик. Ҳозир «Европа саёҳати» деган сафар дафтаримни ёзиб тугатдим.

Янги йил баҳорида янги повесть бошлайман.

Янги йил — жуда масъулиятли йил, декадага тайёрликнинг ҳал қилувчи йили. Шунинг учун ҳар қачонгидан ҳам кўра каттароқ ғайрат билан ишлаш керак бўлади.

Асқад МУХТОР,

—1956 йилда Иттифоқимизда, шунингдек Тошкент шаҳрида медицина проблемаларини ҳал қилишга бағишланган кенгашлар ва конференциялар бўлиб ўтди. Медицина ходимлари янги-янги препаратларга ва турли асбоб ҳамда аппаратураларга эга бўлдилар. Атом энергиясидан даволаш мақсадларида қўлланишга дадиллик билан киришилди. Мен ишлаб турган Тошкентдаги 1-туғруқхонада бир неча юз янги меҳмон дунёга келди, бир неча бемор онанинг дардига шифо топилди. Янги, 1957 йилда янада ғайрат ва сабот билан ишлаб, меҳнаткашларнинг соғлиғини кўз қорачиғидек сақлаймиз.

А. ҚОДИРОВА,
медицина фанлари кандидати.

— Мен 43 йилдан бери ўқитган ўғил ва қизларнинг кўпи профессор, доцент, фан кандидати, Совет Армиясининг офицери, инженер, техник бўлиб ишламоқдалар. 34 йилдан бери Тошкентдаги 40-темир йўл мактабида она тилидан дарс бериб келмоқдаман. Ўтган 1956 йилда мендан дарс олган ўқувчиларнинг аксарияти имтиҳонлардан муваффақият билан ўтди. Бу йил маориф соҳасида катта ўзгаришлар юз берди. Бу ўзгаришлар ўқув-тарбия ишларимизни янги босқичга кўтаради. Биз 1957 йилда партиямиз кўрсатмаларига амал қилиб, ўқув-тарбия ишларини янада яхшилаймиз.

Миржалил КАРИМОВ,
республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

— Кечагина янги-янги ғалабалар ҳадя қилган, қадрдон 1956 йилни якунладик. Шу йили колхозимиз аъзолари биз механизаторлар билан ҳамкорликда ғайрат ва сабот билан меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштирдилар. Она-Ватанимизга 795 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 41,6 центнердан пахта топширдик. Бунда мен бошчилик қилаётган трактор бригадаси аъзоларининг ҳам улуши катта. Биз колхозимиз аъзоларининг янги йилда пахтадан юқори ҳосил етиштириши учун курашамиз.

А. МУСАБОЕВ,
Орджоникидзе районидаги Маленков номли колхозда хизмат қилаётган трактор бригадасининг бошлиғи

— Мен ўтган йил 1 октябргача ўзимга қарашли 15 сигирнинг ҳар биридан 3899 килограммдан сут соғиб, ҳаммаси бўлиб 52 тонна 912 килограмм сут топширгандим.

Совет кишилари ўтган йил муваффақиятларини якунлар эканлар, янги йилда янада катта ютуқларни қўлга киритиш режаларини тузадилар. Фермамиз ходимлари ҳам шундай тилакдалар. Мен октябрь, ноябрь ойларида ҳам ҳар бир сигирдан қарийб 4000 килограммдан сут соғиб олдим. Шунга биноан мен 1957 йилда ҳар бир сигир сутини камида 4000 килограммдан ошираман.

Рихси РАСУЛОВА,
Калинин районидаги Ворошилов номли колхознинг сут соғувчиси.

— 1956 йил ижодий ҳаётимда янги юксалиш йили бўлди. Мен Ўзбекистон санъат усталари делегацияси составида Ҳиндистон ва Бирмада гастролда бўлдим.

Мен 1957 йилда янги ўйинларни ўрганиш ва саҳналаштириш устида ишлайман. Репертуаримдаги «Бухорча», «Роҳат», «Улоқ» ўйинларини такомиллаштириш билан бирга, республика халқ артисткаси М. Турғунбоева саҳналаштирган «Ғайратли қиз» ва ҳиндча рақсларни ижро этаман. Булардан ташқари, пахтакорларимиз ҳаётини, уларнинг фидокорона меҳнатини ифода этувчи «Ялла», шунингдек «Дилбар» рақсларини саҳналаштираман.

Қ. МИРКАРИМОВА,
УзССРда хизмат кўрсатган артистка.

Ғалабалар сари!

ЎРТОҚЛИК ҲАЗИЛИ

Шахтёр-новалоотбойшчик **И. ПИРИМҚУЛОВГА** —

Ўзбекистон кўмирга бой-кон,
Кўмир эрур саноатга нон,
Қора олтин қазийбер тоғ-тоғ,
Эл-юрт сендан бўлсин вақти чоғ!

Ёзувчи-академик **ОЙБЕКГА** —

«Нур қидириб» янги қиссангиз
Таништирди Покистон билан.
Орзумиз бор, бу йил ҳиссангиз—
Бўлсин роман ё достон билан

Токарь **В. КИРИЕНКОГА** —

Беш йилликлар йўрғасин тезкор—
Ҳайдаб элда топдинг эътибор.
Катта кема сузади узоқ,
Ишда янги зафар қуч ўртоқ!

☆ ☆ ☆

Гулистон янада гуллаб-яшнайди

Т. УМАРОВ,
Гулистон район партия комитетининг секретари.

КПСС XX съезди қарорларига амал қилган ҳолда иш олиб борган Гулистон район меҳнаткашлари 1957 йилни қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларини, айниқса, пахтачиликни янада ривожлантириш соҳасида катта ғалабаларни қўлга киритган ҳолда-кутиб олмоқдалар. Район колхозлари 8150 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 27 центнердан ҳосил етиштириб, 1955 йилдагига нисбатан ҳар гектар ердан олинган ҳосилни 4,2 центнерданга оширдилар.

Райондаги айрим колхозлар ҳосилдорликни оширишда юқори кўрсаткичларга эришдилар. Ўртоқ Сойиб Назаров раислик қилаётган Молотов номли колхозда 1236 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 33,5 центнердан ҳосил олинди. «Красная заря» (раиси А. Турдиев), Крупская номли (раиси Ҳ. Турсунқулов), Фрунзе номли (раиси Э. Тоғаев) колхозларда ҳам 29,5-31 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Айрим илғор бригадаларнинг иш натижалари районимизда бундан ҳам юқори ҳосил етиштириш мумкинлигини кўрсатиб берди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг пахтакор колхозларни моддий жиҳатдан рағбатлантириш тўғрисидаги қарорларида белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши ва колхоз аъзоларининг фидокорона меҳнатлари туфайли 1956 йилда районимиздаги «Красний Восток», Андреев номли, Хрушчев номли, Калинин номли колхозлар қолоқликдан узил-кесил чиқиб олдилар.

Районимизда эришилган ғалабаларни қўлга киритишда оталик ташкилотлари томонидан кўрсатилган ёрдам тақдирлашга сазовордир. Тўқимачилик комбинатининг коллективи (директори С. Комков, партком секретари А. Сергеева ўртоқлар) Маленков номли, Андреев номли колхозларга яхши ёрдам берди.

Районимиз меҳнаткашлари 1200 гектар қўриқ ерни ўзлаштириш, пахтачилик, чорвачилик, пиллачилик, ғалла, шоли тайёрлаш планларини тўла ва ошириб бажариш билан 1956 йилни самарали якунладилар.

Мирзачўл водисида жойлашган районимизни бундан буён ҳам гуллатиб-яшнатиш учун жуда катта вазифалар амалга оширилиши лозим. Жумладан, 1957 йилда қўриқ ерлардан 1000 гектари экин майдонларига айлантирилиши керак. Ҳозиргача шу ерлардан қарийб 800 гектари ҳайдаб қўйилди.

Бундан ташқари, Бушуев номли совхознинг 2-бўлими базасида, Шўрўзак массивида (қисман Верхне-волинск районига қарашли ерларда) 8 минг гектар экин майдонига эга бўлган «Гулистон», Свердлов номли, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозларига туташ қўриқ ерларда 8 минг гектар экин майдонига эга бўлган «Социализм» совхози ташкил этилади. Ҳозир «Гулистон» совхозини ташкил этиш ишига киришилди ва 2 минг гектар ер шудгор қилиб қўйилди, уй-жойлар қуриш ишлари қизитиб юборилди

1957 йилда районда ерларнинг мелиоратив аҳволини яхшилаш соҳасида катта ишлар қилинади: «Қизил Ўзбекистон», Қўйботган, Боёвут коллекторлари реконструкция қилинади. Бу ишларни амалга ошириш учун 144. 200 кубометр ер қазиш ишлари бажарилади. Баъзи колхозларнинг суғориш системалари бутунлай қайта қурилади.

Киров каналининг ўнг шохобчаси 35-40 куба ўрнига 55-60 куба сув ўтказа оладиган қилиб кенгайтирилади. «Главголодностепстрой» томонидан бажариладиган бу иш фақат Гулистон районини эмас, балки Верхне-волинск, Сирдарё районларини ҳам сув билан таъминлашда катта аҳамиятга эгадир.

1956 йилда районда ободончилик соҳасида бирмунча ишлар қилинди. Район марказининг ўзида якка тартибда 50 дан ортиқ уй-жойлар, катта ошхона ва бошқа жамоат бинолари қурилди, артезиан қудуғи қазилди. Катта магистрал йўлнинг бир қисмига асфальт ётқизилди. 1957 йилда бу соҳада яна кўпгина тадбирлар амалга оширилади. Янги йилнинг 1 кварталида Фарҳод ГЭСдан ток олиниб, район маркази, 8 колхоз, ҳар иккала МТС электрлаштирилади. Ҳозир 1-«Боёвут» совхозида подстанция қурилмоқда ва юқори вольтли сим тортиладиган столбалар ўрнатилмоқда.

1957 йилда район марказида якка тартибда юздан ортиқ уй қурилади. Артезиан қудуғидан район аҳолисига сув берилади, шунингдек район марказидаги ерости сувларини қочириш каби муҳим тадбирлар амалга оширилади.

1957 йилда район меҳнаткашлари пахта ҳосилдорлигини ошириш билан бирга, боғдорчилик ишини ривожлантиришга ҳам катта эътибор бермоқдалар. Ҳозиргача район колхозларида 240 гектар ерда боғ барпо қилинди, 1957 йилда эса бу боғлар 500 гектарга етказилади. Крупская номли, Калинин номли, Хрушчев номли, Свердлов номли ва Фрунзе номли колхозлар янги боғлар яратиш учун кўпгина кўчат тайёрлаб қўйдилар.

Гулистон районининг меҳнаткашлари 1957 йилни ҳам муваффақиятли якунлаш, КПСС XX съезди Директиваларини амалга ошира бориб, Мирзачўлга ҳужумни яна кенг миқёсда кучайтириш, олтинчи беш йиллик топшириқларини шараф билан бажариш учун ўзларининг куч-ғайратларини аямайдилар ва Мирзачўлни янада гуллаб-яшнаган водига айлантирадилар.

☆

Ҳамид ҒУЛОМ.

Дўстлик қадаҳи

Бошимизда қандиллар гулгун,
Қадаҳларда қалқиб турар май;
Олис дўстим, шу чароғон тун
Мумкин эмас сени эсламай.

Биласан-ку, баҳор нафаси
Табиатга бағишлайди жон,
Бечиз эмас қушлар нағмаси,
Очилади чечаклар хандон.

Биласан-ку, қор тагида ҳам
Қанотлатиб кўнгил завқини,
Уйғонади зангори кўклам, —
Бечиз эмас сувлар шовқини!

Неки мавжуд, ўзаро боғлиқ,
Бир-бирига доим сабабкор.
Шунинг учун яшар ўртоқлик,
Камол топар барча дўсту ёр.

Ўлтиришда самимий, сархил
Қанча-қанча тилак айтилар
Ва соғиниб ҳамма содиқ дил
Дўстни истар, саодат тилар.

Қўлимдаги қадаҳда, мана,
Жилваланди сенинг суратинг.
Юрагимни тўлдирди яна
Тонг мисоли пок муҳаббатинг.

Бир ёнингда оппоқ пахтазор,
Бир ёнингда яшил боғларинг;
Қаторингда ғолиб, бахтиёр
Дугоналар ва ўртоқларинг.

Бу олмосранг хрусталь бокал
Ойнайи жаҳон эканки,
Аён бўлди унда мукаммал
Қадрдонлар жамоли, кўрки.

Орзу шуки: дўстлар жомида
Шарбат майлар асло қотмасин,
Бир-бирининг бўлсин жонида,
Муштоқликда тонглар отмасин.

Биргаликда бағримиз бутун,
Мисоли шу қалқиб турган май.
Олис дўстим, шу чароғон тун
Шундай тўла бахт учун ичай!

Янги йил шодлиги

Дастурхонда мўл нозу неъмат,
Бахтли дамни кутар ҳар бир
дўст.
Оқ деворда осиғлиқ соат —
Ўн икки бор урди устма-уст.

Кўтарилди биринчи қадаҳ
Ортсин учун юрт ободлиги.
Кўрсам эди (тез бориб) шу вақт
Немандаги дўстлар шодлигин.

Бизнинг соғлиққа ҳам бир карра
Киевликлар кўтаришган тост.
Ёдланамиз яхши кунларда,
Токи ҳаёт узоқ-яқин дўст.

Катта байрам,
Букун Янги йил.
Қадаҳлардан тошади бода.

Шод қаршилар Янги йилни эл
Адрларда,
далада,
тоғда...

Хайриддин САЛОҲИДДИНОВ.

☆ ☆ ☆

Йилларимиз баракали бўлмоқда

О. ЗОКИРОВ,
Ўртасарой районидаги Жданов номли колхоз раиси.

Биз 1955 йилни кутиб олаётганимизда тугаётган 1954 йилдаги ишларимиздан мутлақо қаноатланмаган эдик. Шунда коллектив хўжаликнинг улкан дастурхони устида, 1955 йил баракали йил бўлсин, шу йили биз ҳам бошқа илғор колхозлар сингари яхши натижаларга эришайлик, деб қадаҳ кўтарган эдик. Орзу фидокорона меҳнат билан мустаҳкамланди. 1955 йил колхозимиз ҳаётида бурилиш йили бўлди. Шу йили ҳар гектар ердан 21,3 центнердан пахта топширдик. Ахир 1954 йилда ана шундай ҳосил етиштирилган ерлардан атиги 14 центнердан пахта йиғиб олинган эди-да.

Биз бу ютуқларга қандай қилиб эришдик? Даставвал шуни айтиш керакки, колхозимизда 1955 йилда агротехниканинг янги, прогрессив усуллари кенг амалга оширилди. Пахта майдонимизнинг қарийб ҳаммасига чигитни квадрат-уялаб вэ тор қаторлаб экдик. Ана шу майдонларда ғўза парвариши асосан механизация ёрдамида ўтказилди. Ғўзани биринчи марта кўндалангига культивация қилганимизда янги усулнинг афзаллигини ўз кўзимиз билан кўриб, бу ишни сира чекинмай давом эттиришга қарор қилдик. Бир кишига 3-4 гектардан ерни ишлаш тўғри келган бизнинг колхозда механизациядан унумли фойдаланганлигимиз туфайли пахтачиликдаги харажатлар аввалги йилларга нисбатан анча камайди, меҳнат кунининг қадри ошди. Бу, ҳар бир колхозчини чексиз қувонтирди, янгидан-янги муваффақиятларга эришиш учун астойдил меҳнат қилишга илҳомлантирди.

1955 йил кузида пахта майдонимизнинг ҳаммаси тўла шудгор бўлди, ерга жуда кўп маҳаллий ва минерал ўғит солинди. 1956 йилда ҳам ўтган йилдаги сингари ғўзани квадрат-уялаб ўстирдик. Мўл ҳосил учун амалга оширилиши зарур бўлган ишлар ўз вақтида бажарилди. Шу ўтган йилда биз ғўзани ер шароитига қараб суғоришга алоҳида эътибор бердик. 1955 йилда ғўзалар биринчи марта май ойи бошларида суғорилган бўлса, биз бу ишни ўтган йили июннинг биринчи ўн кунлигида, яъни ғўзалар текис шоналаб, битта-иккита гул кўрсатганда амалга оширдик. Ер шароити бирмунча захкаш бўлган бизнинг колхозимиз шароитида ғўзани қантариб суғориш ҳосилнинг оширилишида сезиларли таъсир кўрсатди. Ўтган йиллардагига ўхшаб, дастлабки ҳосил ғўзанинг ўрта шохида эмас, пастки шохларида пайдо бўлди. Шунингдек, ўғитлаш муддатлари ҳам ўзгартирилди. Биз ғўзани биринчи марта ҳали экин жуда ёш вақтида озиқлантирдик, охирги марта эса бу ишни август ойининг учинчи ўн кунлигида амалга оширдик. Агротехника соҳасидаги қилинган ишлар зойи кетмади. 1956 йилда 535 гектар ернинг ҳар гектаридан 25,1 центнердан, яъни 1955 йилдагига нисбатан қарийб 4 центнердан ва 1954 йилдагига нисбатан эса 10 центнердан зиёд кўпроқ пахта ҳосили етиштиришга муваффақ бўлдик.

Колхозимиздаги айрим бригада ва звеноларда олинган ҳосил бизнинг шароитда ҳам пахта ҳосилини мунтасил ошириш мумкинлигини кўрсатиб турипти. Масалан, Собир Меликўзиев бошлиқ бригада аъзолари 50 гектар ернинг ҳар гектаридан 32,1 центнердан пахта йиғиб олдилар. Биз колхоз активлари, коммунистлар билан маслаҳатлашиб, колхозимиз бўйича ҳам шу зайилда ҳосил олиш мумкин, бу иш бизнинг қўлимиздан келади, деб ўйлашиб олдик. Шу мақсадда барча еримизга кўп миқдорда маҳаллий, белгиланганича минерал ўғит солиб, декабрь ойининг биринчи ўн кунлигидаёқ сифатли шудгор қилиб қўйдик. Ҳозирги қалин қор ана шу шудгор бағрига сингиб, унинг составидаги ўғитларни жуда яхши эритмоқда, еримиз роса семираяпти.

Ҳосилимиз оширилганлиги туфайли даромад ҳам кўп бўлди. 1955 йилда 2 миллион сўмдан сал кўпроқ даромад қилган эдик. Ҳозиргача кассамизга 4 миллиондан ортиқ пул тушди. Биз ҳар бир меҳнат кунига 10 сўмдан пул, 3 килограммдан ғалла тақсимлаб беришни мўлжаллаб турибмиз.

Янги, 1957 йилга қадам қўяр эканмиз, ўтган йиллардаги ишимизнинг бирмунча яхши эканлигини кўриб қувонмоқдамиз. Шу билан бирга, кириб келаётган янги йилда янада янгидан-янги ғалабаларга эришиш учун ҳормай-толмай меҳнат қилиш ҳисси билан тўлиб-тошганмиз.

Колхозимизда пахтачилик билан бирга чорвачилик ҳам ривожлантирилмоқда. 1954 йилда сигирлардан жуда оз сут соғиб олар эдик, 1955-1956 йилларда колхозимизда чорвачилик бирмунча ривожлантирилди ва унинг маҳсулдорлиги оширилди. Ҳозир колхоз 100 бош наслдор сигирга эга. Бу сигирлар қиш фаслида яхши парвариш қилинмоқда. Биз 1957 йилдан бошлаб чорвачилик маҳсулотини кескин кўпайтириш, ҳар бир сигирдан мумкин қадар кўпроқ сут соғиб олиш учун курашамиз.

Колхозимиз аъзолари яхши меҳнат қилаётганликлари туфайли йил сайин пахта ҳосилини оширмоқдалар, даромадни кўпайтирмоқдалар. Шунинг учун улар, бизнинг ҳар бир йилимиз баракали бўлмоқда, деб айтаётирлар. 1957 йил ҳам жуда баракали йил бўлади.

ЎРТОҚЛИК ҲАЗИЛИ

Колхоз раиси Сойиб **НАЗАРОВГА** —

Сиз турган жой қадим чўл эди,
Аталади ҳозир Гулистон.
Янги йилда янги ер энди—
Очилиб, у бўлсин гулистон.

Ядро физикаси институтининг директори **У. ОРИПОВГА** —

Саёҳат қил ойга, юлдузга,
Зулмат тунни айла кундузга,
Атом қилсин тинчликка хизмат,
Атомда кўп қудрат ва ҳикмат!

Сут соғувчи **М. ЁҚУБОВАГА** —

Говмишларни меҳр қўйиб боқар,
Чашма каби қайнаб сут оқар.
Янги йилда янги шон билан
Зафар истаб эл унга боқар.

БИР ОИЛА

ҲИКОЯ

— Об-бо, мунча бу елиб югурмаса? — деди нафаси қисилиб уйга чопқиллаб кирган Люба. — Ҳозиргина соат ўн минути кам ўн эди. Дарров ўн ярим бўпти... Овқатим хўп кечга қоладиган бўлди-да, ҳали замон меҳмонлар келиб қолса, нима қиламан?

Тўрдаги ясатиғлиқ, бежирим арча уй ҳуснига ҳусн қўшиб турибди. Люба худди ёш болани эркалагандай арча ёнига келиб, унинг оппоқ «қор» билан қопланган шохини силади:

— Сени ясатаман деб, кечга қолдим-да, арчажон!..

Люба хона ўртасидаги катта столга кўз солди. Ҳамма нарса жойида, саранжом. Столдаги турли хил нози-неъматлар абажурнинг майин қирмизи нуридан афсонавий суратга ўхшаб, кўзга ташланади. Диван билан стулларга кийгизилган оқ жилд ҳам қирмизи тусга кирган.

— Вой ўлмасам, хаёл суриб яна ўн минутни ўтказиб юбордим-ку...— Люба ўзини эшикка отди. Ҳовлига чиққанида эсига бир нарса тушгандай тўхтади. Орқасига қайтди. Жинжилоғини лабига босганича остонада хаёл суриб қолди.

— Иложини топдим... — деди ичкари кираркан.

Люба оёқ учида юриб, катта девор соати тегига келди. Шу ерда турган стуллардан бирини олиб, устига чиқди-да, соатнинг минут стрелкасини ярим соат орқага суриб тушди.

— Мана энди Саша ҳам бир пас жаврамай туради. Боятдан бери уйга кирсам, уйга киради, ошхонага чиқсам, ошхонага чиқади. «Овқатингни қудуқдан тортаяпсанми», дебам жонимга тегди.

Люба стулни жойига қўйиб, ошхонага чиқиб кетди.

Хонага чўккан жимликни ҳозиргина ўзи босиб ўтган йўлдан иккинчи марта юраётганидан ғазаблангандай шахтам чиқ-чиқлаётган соатнинг овозигина бузарди.

Орадан сал вақт ўтмай, уйга худди тиши оғриётгандай юзи буришган Саша кирди. Кўринишидан у алланимадан норозию, лекин дардини кимга айтишни билмай, карахт бўлиб юрган одамга ўхшарди. Унинг кўзи соатга тушди.

— Хаҳ, энди ўндан чорак ошдими? — деди ғижиниб Саша. — Бу меҳмонлари қачон келишаркин? Нима бало, улар «айтган жойдан қолма, айтмаган ерга борма», мақолини эшитишмаганми деймав.

Саша кейинги жумлани айтиб, соат тегига келди. Икки қўлини белига тираб, бир нафас тикилиб турди. Назарида, шу ўйлаган ишини қилса, кутишаётган меҳмонлари — Муҳаббат ҳам, цех бошлиғи Давлат Каримович ҳам дарҳол келақолишадигандай туюлди. Саша эшик томон яна бир қараб олиб, боя Люба олган стулни девор тегига қўйди-да эпчил ҳаракат билан унга чиқиб, вақтни ярим соат олдинга суриб тушди. У, стулни жойига қўйиб улгурувди ҳамки, эшик очилиб, Люба кўринди. Саша эътиборсиз назар билан комод ёнига келиб, унинг устида турган расмга бош ирғаб:

— Қачон келади, кутавериб кўзимиз тўрт бўлиб кетдию... — деди.

Люба эрининг жаҳли чиқаётганини сезиб, унинг сўзини ҳазилга айлантирмоқчи бўлди:

— Ия, қани кўзингни тўртта бўлгани? Атиги иккитаю?! Кўп ташвиш қилаверма, Муҳаббат ҳам, Давлат Каримович ҳам ҳадемай келиб қолишади.

Люба шундай деб эри ёнига келиб, комод устидаги расмга тикилди. Расмда ўткир кўзларини чақнатиб, зулукдек қора қошларини салгина чимириб, Муҳаббат унга мулойим илжайиб қараб турарди. Люба Муҳаббат расмини қўлига олиб, кундузи кеча бўлган воқеани эслади.

...Ўрта бўйли, хушбичим, сочини майда қилиб ўрган қиз жадал қадам отиб келаётиб, панжарабанд дарвозадан ичкари кирди-ю, қадамини секинлатди. У киши билмас илжайиб қўйди ва тўғридаги каттакон «Ҳурмат тахтаси»га кўз қирини ташлади. Мана, «Ҳурмат тахтаси» даги ҳурматли кишиларнинг биринчи қаторида унинг енгил кулимсираган расми — ҳозир Люба қўлида ушлаб турган расмнинг бири турибди. Қиз ўз расмига қаради-ю, гўё ўзини кўрмаганга солиб, цех томон кетди. У билан бирга келаётган бир гуруҳ хотин-халаж (улар орасида Люба ҳам бор эди) ичидан кимдир «Ҳурмат тахтаси»ни кўрсатиб: «Муҳаббат, ўзингни кўриб қўй!» деди.

Муҳаббат ўзини бу сўзни ҳам эшитмаганга солди. Худди орқасидан биров қувиб келаётгандай жадал юриб, цехга кириб кетди.

Люба цехга келганда Муҳаббат аллақачон ўз дастгоҳларини қабул қилиб олиб, смена бошланишини кутарди...

— Қизиқ-да, — кўнглидан ўтказиб кулумсиради у, — кечагина менга шогирд бўлиб келган қизнинг исми бугун ҳамманинг оғзида! Саша, буни қарагин-а, мана шу қиз бундан атиги уч йил муқаддам Пушкин номли колхоздаги 7- сон мактабда ўқирди. Мана энди...

— Биламан, мана энди у ўзбек тўқувчиларимизнинг учинчи авлоди, демоқчисан!

— Тўғри! Мана энди Муҳаббат каттакон фабриканинг илғор ишчиси, ишлаб чиқариш новатори! Мажлисларда ҳурмат билан уни президиум столига таклиф этамиз. Цехга янги шогирдлар келганда «Ҳунарингни ёшларга ўргат» деб унга мурожаат қиламиз.

Люба Муҳаббатнинг биринчи бор фабрикага келган кунини эслади.

Юзлаб тўқув дастгоҳлари бир меёрда ишлаб турган цехга кириши билан унинг қулоғи битиб, боши айланиб кетганди... Дастгоҳлар устида кўзни тиндириб юзлаб ғалтаклар айланар, моккилар жадал уёқдан-буёққа бориб келар, ҳар бир дастгоҳ устида газламалар тўқилиб, улар қаричма-қарич, метрма-метр ортиб борарди. Ялтироқ ғалтакларда, турли-туман нақш ва жозибали бўёқлардан ҳосил бўлаётган рангбаранг, сомон йўлидек кети кўринмовчи газламаларга қараб, қизнинг юраги ҳаяжондан ўйнаб кетди. Дастгоҳлар ёнида эпчиллик билан ҳаракат қилаётган хотин-қизларни, уларнинг чаққон қўлларини кўриб, у беихтиёр:

— Қандай моҳир қўллар-а! Қўли олтин, қўли гул деб шуларни айтишади-да! — деди. Шунда цех мастери Любовь Андреевна Винокурова ҳам унга қараб:

— Ўргансанг, сенинг ҳам қўлинг шундай ранг-баранг газламаларни тўқийди, — деганди.

Бўлажак илғор тўқувчи билан мастер биринчи бор мана шундай танишган эдилар.

Шу куни тушлик овқат маҳалида Муҳаббат Любага ўзининг биринчи бор нафис гулдор кўйлак кийганини, онаси биринчи Май арафасида совға қилган ана шу кўйлакдаги ҳар бир гул, нақшга узоқ тикилиб туриб: «Ойижон, шу нақшлар ҳам қўлда солинганми», деб сўраганини гапириб берди. Шу бўпти-ю, газлама тўқувчи моҳир қўлларнинг шу ажойиб санъатини у севиб қолибди. Унинг қалбида ҳам мана шунақа серҳашам, камалакдек хилма-хил газламалар тўқиш истаги пайдо бўлиб, шу орзу уни тўқимачилик фабрикаси қучоғига олиб келибди.

У, дастгоҳлар билан биринчи бор танишгач, «мен бу дастгоҳларда ишлаб кета оламанми?» деб иккиланиб қолди, иккиланганини дарҳол сезган Люба худди меҳрибон опадек қизнинг кўнглига далда берди. Шунга қарамай, Муҳаббат моккини биринчи марта қўлига олганда юраги ҳаяжон билан уриб, қўли титраб кетганди. Люба моккини дастгоҳга қандай қилиб ўрнатиш лозимлигини кўрсатди. Муҳаббат моккини дастгоҳга жойлаштирди.

— Тайёрми? — деб сўради мастер Люба.

— Тайёр! — дея жавоб берди шогирди.

Люба Муҳаббат ишини кўздан кечириб:

— Синглим мокини тескари ўрнатиб қўйибсиз, — деди.

Муҳаббат гарчанд юзи қизариб, пешонасида маржон терлар ҳосил бўлганига қарамай ўзини ўнғайсиз сезмади. У дарҳол дастгоҳ устига энгашиб, моккини тўғрилаб жойлади.

Цехдаги, дастгоҳ ёнидаги биринчи машғулот ана шундай бошланган эди...

Люба расмни жойига — комод устига қўйиб, эшик томон юраркан:

— Бизда, шогирдлик даври олти ой, бу қиз бўлса уч ойдаёқ мустақил ишга кўчди. Халқимиз «Оз-оз ўрганиб доно бўлур» деб шуларни айтган-да! — деб, чиқиб кетди.

Саша, Люба айтмаса ҳам Муҳаббат тўғрисида унинг дугоналаридан жуда кўп эшитган, Любанинг бу ажойиб шогирди ҳақида газеталарда тез-тез ўқиб турарди. Муҳаббатнинг газламаларни тезкорлик билан кўплаб тўқишини, ана шу тўқиган газламасининг нормадаги 80 ўрнига 97 проценти биринчи навга қабул қилинишини кўп эшитганди, фабрикага борганда «Ҳурмат тахтаси»да расми турганини ўз кўзи билан кўрганди.

Шу палла ҳовлида олағовур кўтарилиб, Саша ҳовлига югуриб чиқди. Ҳовли юзида цех бошлиғи Давлат Каримович қўлтиқлаб олган кампирини қўйиб юбормай, илжайиб турарди. Бу аллақачон олтмишнинг остонасига бориб қолган, лекин ҳали йигитлардай норғул, соқолида оқидан кўра қораси мўлроқ чол бундан чорак аср илгари тўқувчилик ҳунарини Иваново шаҳрига бориб ўрганиб келганди. Давлат Каримович ўша ерда уйланган, яқингинада, 7 ноябрь — байрам куни ўзининг Нина Ивановна билан яшай бошлаганига 25 йил тўлганини «кумуш тўй» қилиб берганди.

— Қани, Нина Ивановна, уйга марҳамат, — Люба кампирни ичкарига бошлади.

Давлат Каримович кўкиш драп пальтосини қозиққа илгач, кафти билан сочини силаб, «тараб» чиқди. Кейин иссиқ уйга кирганидан ҳузур қилди шекилли, завқ билан кафтини-кафтига уриб:

— Хўш, Любочка, нега бошқа меҳмонлар йўқ? — деди-да, чўнтагидан ён соатини чиқариб, айни маҳалда девордаги катта соатга қаради. Бу қарашдан Любанинг юраги орқасига тортиб кетди.

— Дуруст, — деди Давлат Каримович, — сенинг соатинг ҳам, меникига ўхшаб, бир минут хато қилмай юраркан. Хўш, Муҳаббат қани?

— Муҳаббатдан дарак йўқ, Сашани фабрикага юборсак дейман.

Давлат Каримович бармоғи билан соати ойнасига икки-уч чертиб:

— Қани Саша, югур бўлмаса, Муҳаббатни топиб кел! — деди.

Уй ичида радиоладан таралаётган ёқимли куй сузади. Давлат Каримович худди умр бўйи косагуллик қилиб юргандай расамати билан қадаҳларга вино қуйбошлади. У икки бўш қадаҳни винога тўлатиб, бирини Сашанинг, иккинчисини Муҳаббатнинг ўтириши керак бўлган ўринга қўйди.

Соат ўн иккига беш минут қолганда ҳарсиллаб-гурсиллаб, пешонасидан тер оқиб, Саша билан Муҳаббат кириб келди.

— Муҳаббат, кел, қизим, — деди Давлат Каримович ўрнидан туриб, — мунча кеч?

— Қўшни дастгоҳда ишловчи Валя бугун тўсатдан оғриб қолиб, ишга келолмади. Онаси фабрикага телефон қилди, унинг дастгоҳларида ҳам ўзим туриб ишладим, — деди Муҳаббат.

— Ўтиринглар! — деди Давлат Каримович худди цехда ишлаб чиқариш йиғилиши ўтказаётгандай.— Қани, қадаҳларни олинглар. Аҳл ишчи оиламизнинг бирлиги, дўстлиги учун қадаҳ кўтарарканмиз, ўзбек тўқувчилари улуғ оғамиз рус халқи бизга ҳунар ўргатганидан бениҳоя миннатдор эканини айтиб ўтишимиз керак. Мана, мен оддий ўзбек бўзчисининг ўғли, Иваново шаҳрига бориб, гулдай ҳунар ўрганиб келдим. Мени биринчи марта тўқув дастгоҳи ёнига Нина Ивановна олиб келган эди. — У ёнида ўтирган хотинига қуллуқ қилди,— раҳмат, сенга, азизим! Любовь Андреевна, сенинг ҳам фабрикамизга шогирд бўлиб келганинг эсингда борми? — У Любага мурожаат қилди. — Моккини тескари ўрнатиб қўйиб, тоза ўсал бўлганинг хотирангдадир? Уни қандай ушлашни сенга ўзим ўргатган эдим-а?

—Раҳмат устоз! — деди Люба миннатдор ўрнидан туриб.

— Мана Любочка, энди сен ҳам ўзингга муносиб шогирд етиштирдинг! Муҳаббат биргина сенинг эмас, бутун фабрикамизнинг фахри бўлиб қолди. Одатда, байрам кунлари ишлаб чиқариш ютуқлари тилга олинади. Бугунги газетани ҳамманглар ўқигандирсизлар? Мен бу ҳақда гапирмайман...

Радиодан соатнинг 12 марта занг ургани эшитилди. Ҳаммалари ўринларидан туришди. Саша билан Люба роса 12 ни кўрсатиб турган ўз девор соатларига қараб, ҳайрон эдилар. Уларнинг бу «сирли» қарашларини сезган Давлат Каримович «нима гап?» дегандай бош ирғади.

— Давлат Каримович, арчани ясатаман деб, овқатим кечга қолди. Мен соатимизни 30 минут орқага суриб қўйган эдим. Энди тўғри бўп қопти! — деди Люба елкасини қисиб.

— Мен бўлсам, янги йил билан меҳмонларимиз тезроқ келишсин деб, уни ярим соат олдинга суриб қўйгандим, — деди Саша.

Ҳаммалари кулиб юборишди.

— Қани, азизларим, биринчи қадаҳни шу Янги йил дастурхони атрофида ўтирган аҳл оиламиз бахт-саодати учун кўтарайлик!

Сами АБДУҚАҲҲОР.

ЯНГИ ЙИЛ КУНЛАРИДА

Арча атрофида

Товус каби ўртада
Яшнаб турар арчамиз.
Айланиб атрофида
Қувонамиз барчамиз.

Яшил ўрмондан уни
Келтириб тунов куни
Ҳавас билан, завқ билан,
Иштиёқ ҳам шавқ билан

Ясатдик.
Ана қаранг,
Безаклари рангба-ранг:
У шохида айиқча,

Бу шохида қайиқча,
Самолёт, балиқ, лубчак,
Олма, анор, капалак,
Оқ каптару, ўрдак, ғоз...
Безатганмиз жуда соз!

Арчамиз чирой очиб,
Нур қўйнида порлайди.
Қорбобо қопни очиб,
«Совға ол!» деб чорлайди.
Қани дўстлар, яқинроқ
Келинглар, тезроқ-тезроқ.

Ўйнаб-қувнаб яйрайлик,
Қўшиқ айтиб сайрайлик:
Она-Ватан қўйнида
Ўсмоқдамиз шод ва ҳур.
Бахтли болалик учун
Партияга ташаккур!

Мавлон ИКРОМ.

Алишер Навоий номидаги давлат опера ва балет театри майдонига ўрнатилган арча. **Суратда:** Янги йил арчаси ёнида.
А. Палехов фотоси.

Болалар учун совғалар

Пойтахтимизнинг кўпчилик майдонларига Янги йил арчалари ўрнатилган. Уларнинг атрофида қиш манзарасини акс эттирувчи 40 дан ортиқ чиройли будкалар ишлаб турипти. Бу будкалар турли ўйинчоқлар қаторида, мактаб ўқувчилари ва боғча болаларига сотиш учун 280 минг дона пакетга солинган совғалар билан таъминланган.

Шунингдек, Сталин номли, Островский номли пионер саройлари, саноат корхоналари ва муассасалар жуда кўп миқдорда совғалар тарқатади. Биргина Сталин номли пионерлар саройи Свердлов номли концерт залида бўладиган шаҳар арча байрамида 30 минг дона пакетда совғалар тарқатади.

Байрам савдолари

Тошкент савдо ташкилотлари байрам кунлари аҳолининг турли озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини тўла қондириш мақсадида 28 декабрдан бошлаб магазинлар орқали қўшимча равишда ҳар куни 60 тонна гўшт, 50 тоннага яқин балиқ, 15 тонна колбаса, 25 тонна сарёғ ва кўп миқдорда ун, гурунч, қанд ва бошқа маҳсулотлар сотмоқда.

Сабзавот маҳсулотлари етиштирадиган районларнинг колхозлари шаҳар меҳнаткашлари учун совет-колхоз бозорларига анор, узум, қовун-тарвузлар, картошка ва сабзавот маҳсулотлари келтириб сотаётирлар.

Сон-саноқсиз телеграммалар

Главпочтамт ва унга қарашли алоқа бўлимлари аҳолига намунали хизмат қилаётирлар.

Меҳнаткашларнинг ўз қариндошлари ва танишларига юборган Янги йил табрик телеграммалари ўз вақтида эгаларига етказилмоқда. Тошкентнинг марказий кўчалари универмаг ва гастрономлар ҳамда одамлар серқатнов бўлган жойларда табрик телеграммалари қабул қилувчи 70 га яқин пункт ташкил қилинди.

Биргина Главпочтамтнинг ўзида шу кунгача аҳолидан 100 мингга яқин табрик телеграммалари қабул қилинди. Иттифоқимизнинг турли шаҳарларида яшовчи меҳнаткашлардан эса 120 мингга яқин табрик телеграммалари олиниб, улар ўз вақтида эгаларига топширилди.

Сарой ва клубларда бал

Ҳамма жойда байрам тантанаси. Маданият саройлари, клубларда чиройли қилиб ясатилган Янги йил арчалари Ильич чироқларида товланиб, кўзни қамаштиради. Бу ерлар яхши кийинган бахтиёр йигит ва қизлар, ишчи ва хизматчилар билан гавжум. Оркестр бирин-кетин чалаётган ёқимли музикалар шўх янграб, дилни қитиқлайди...

Тўқимачилар, тикувчилар, темир йўлчилар янги бахт, янги меҳнат зафарларини олиб келаётган Янги йил шодиёнасини ўзларининг ҳашаматли саройларида ўтказмоқдалар. Улар ўз саройларида ташкил қилинган балдан беҳад хурсанд. Алоқачилар клуби, «Ташсельмаш», «Таштекстильмаш», Каганович номли завод ва бошқа саноат корхоналарида Янги йил шодиёналари зўр тантана билан давом этмоқда.

Бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг аъзолари махсус программаларда концерт бериб, ўз талантларини маҳорат билан намойиш қилмоқдалар. Бу ерларда буфетлар ишлаб турипти. Янги йил баллари 4 январгача давом этади.

Циркда арча байрами

Тошкент давлат циркида мактаб ўқувчиларининг қишки каникул кунларига бағишлаб, Цирклар Бош Бошқармасининг режиссёри Георгий Перкуннинг «Бизнинг арча байрамимизда» деган катта цирк спектакли бўлади. Бу спектаклни Георгий Перкуннинг ўзи постановка қилган. Спектаклни саҳналаштириш учун катта тайёргарлик кўрилди. Бу спектакль болаларнинг маданий ва мазмунли дам олишлари учун мўлжалланган.

Спектаклда Маккор ролини ижро этувчи артист Волкомеров спектакль бошланиши биланоқ ҳамманинг диққатини ўзига жалб қилади, спектаклда Сариққор қизиқчиси ролини ўйновчи артист Калошин ов қилишни ташкил этади. Майдондан айиқ (артист Иванов) чиқиб келади, ундан кейин қуёнлар чиқадилар. Қуёнлар овчилардан ўзларини беркитишларини сўраб, томошабин болаларга мурожаат қилади. Овчи эса болалар билан шартлашади ва агар улар овчини ҳам арчага таклиф қилсалар, шундагина милтиғини болаларга топширишни айтади. Чироқ ўчади, қор ёғишини тасвирловчи металл заррачалари қордек ёға бошлайди. Ўйин давом этади, лекин Сариққор билан Маккор ўзларининг совуққотганларини айтадилар ва қор ёғишини тўхтатишни сўрайдилар. Шу вақт Қорқиз (артист Муҳамадалиева) чиройли оқ отга минган ҳолда чиқиб келади, у отдан тушиб, болаларни табриклайди ҳамда табрик монологини ўқиб беради. Сариққор Қорқизга мурожаат қилиб, унинг чиройли отига миниб сайр қилишга рухсат этишини сўрайди. Қорқиз агар у дадил, чаққон, кучли бўлса, отга миниб сайр қилиши мумкинлигига рухсат этади. Югуриш бўйича Сариққор, қуён ва айиқ ўртасида мусобақа бошланади. Аммо ҳаддан ташқари мақтанчоқ ва ўзбилармон Сариққор мусобақада ютқазади.

Шу вақт почтальоннинг (артист Голубцева) «Телеграмма, телеграмма» деб қичқирган овози эшитилади ва болаларга Қорбободан келган бу телеграммани ўқиб беришга рухсат этишларини сўрайди. Гиламга Қорбобо (артист Кармазинский) ўзининг бир қанча невара-чевaралари ва укаси Қорбобо (артист Косирев) билан келиб қолади. У ўзи билан янги йил арчаси ва турли-туман цирк программасини олиб келганлигини айтади.

Янги йил арчасининг программасида Николай Жеребцов раҳбарлигидаги куч аттракциони, Ҳурсанова раҳбарлигидаги давлат отлари, Сосини-Диабло артистлари ва акробатчилар, ҳаво гимнасти Галина Адаскина қатнашадилар ҳамда бошқа бир қатор цирк номерлари бўлади.

Кўплаб торт ва кекс

Тошкентдаги ўқув-кондитер комбинати коллективи ўзаро социалистик мусобақани кучайтириб, ишлаб чиқаришдаги мавжуд имкониятларни ишга солган ҳолда, йиллик планни муддатидан илгари бажарди. Планга қўшимча равишда 110 тонна ҳар хил кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқарилди.

Комбинат коллективи шаҳар аҳолиси учун Янги йилга совға қилиб 7 тонна фигурали ва ҳар хил навли торт, 3 тонна кекс, 700 килограмм вафли ишлаб чиқарди. Комбинат ишчилари янги йилдан бошлаб системали равишда вафли ишлаб чиқариш учун 5 та янги пресс ўрнатдилар.

Каникул кунларида

Н. Островский номидаги пионерлар саройида шаҳар мактаблари ўқувчиларининг қишки каникулини мазмунли ва хушчақчақ ўтказиш учун бир қанча тадбирлар ўтказиш планлаштирилди. Саройнинг қишки залида 10 кун каникул давомида кунига 3 марта арча байрами ўтказилади. Бадиий ҳаваскорлик тўгараги қатнашчилари ижросида бу арча байрамида концертлар қўйиб берилади. Драма тўгараги аъзолари тайёрлаган «Янги йил арчаси атрофида» деган бир пардали пьеса ҳам шу байрамда намойиш қилинади. Хореография тўгараги ижодий коллективи тайёрлаган концерт программаси ҳам қизиқарлидир.

Каникул кунларида саройда бокс, шахмат-шашка ва спортнинг бошқа турлари бўйича сарой биринчилиги учун мусобақалар ўтказилади. Игротекада турли ўйин, бал-маскарад ва аттракционлар уюштирилади. Ёш физиклар, тарих, адабиёт, математика тўгараклари турли темаларда конференциялар ўтказишни мўлжалламоқдалар.

Бундан ташқари, областимизнинг саноат шаҳарларига — Чирчиқ, Янгийўл, Тошкент корхоналарига пионер ва ўқувчилар экскурсияга олиб борилади. Ҳайвонот боғи, тарих, табиийт, санъат музейларига маданий юришлар бўлади. Шунингдек, Ёш томошабинлар театри биносида «Ленин учқуни» газетаси ва «Пионер» журнали ўқувчиларининг конференциясини уюштириш, мактаб деворий газеталарига кўрик ўтказиш планлаштирилган.

Саройда ўтказиладиган тадбирлардан ташқари, пионер ва ўқувчилар Свердлов номли концерт залида ўтказиладиган шаҳар арча байрамига, Ҳамза номли театр биносида бўладиган новаторлар билан учрашувга олиб борилади.

☆ ☆ ☆

Пионер ва ўқувчилар каникул кунларини хушчақчақ ўтказмоқдалар. Навоий, Ҳамза, Муқимий номли театрларда, Тошкент давлат циркида, Ўзбекистон давлат филармонияси ва эстрада концерт залларида болалар учун махсус программаларда спектакль ҳамда концертлар кўрсатилади.

Охунбобоев номли республика ёш томошабинлар театрида болалар учун каникул кунлари 33 марта спектакль қўйилади. Театр коллективи Янги йил муносабати билан болаларга совға қилиб «Ўжар» пьесасини саҳнага қўйди. Қўғирчоқ театрида эса эркатойлар «Қорбобо», «Ажойиб меҳмон», «Петруша дам олади» ва «Ўрмон четидаги байрам» каби янги пьесаларни кўрадилар.

Шунингдек, каникул кунларида болалар учун Тошкент кинотеатрларида махсус кинофестиваль ўтказилади. Ёш томошабинлар бунда янги бадиий ва ҳужжатли кинофильмларни кўрадилар. Пионер ва ўқувчиларнинг йирик саноат корхоналари ва музейларга экскурсиялари уюштирилади, улар донгдор кишилар билан учрашадилар.

ТЕЛЕГРАММА

ПОРТ-САИД ГУБЕРНАТОРИГА

Сизнинг шаҳрингиз чет эл интервентларнинг қўшинларидан озод қилинганлиги муносабати билан шахсан Сизни ва Порт-Саид аҳолисини Сталинград аҳолиси номидан қизғин табриклайман. Порт-Саид аҳолиси миср халқининг чет эл босқинчиларига қарши кураш тарихига янги шонли саҳифа ёзди ҳамда ўзининг мардона ватанпарварлик кураши билан агрессорларнинг Мисрда мағлубиятга учрашига ёрдам берди.

Сталинград аҳолиси миср халқи билан биргаликда Мисрнинг энг яхши ўғил ва қизлари кўрсатган сўнмас зафарларга юксак баҳо беради ҳамда Порт-Саидда уруш натижасида етказилган оғир жароҳатларни тезроқ даволаб олишини ва Миср Республикасининг бахт-саодати ва гуллаб-яшнаши йўлида тинч ижодий меҳнатга янги куч билан киришишни чин қалбдан истайди.

А. ДИНКИН,
Сталинград Шаҳар Совети Ижроия Комитетининг Раиси.

В. В. Кузнецов Д. Хаммаршельд билан суҳбатлашди

НЬЮ-ЙОРК, 29 декабрь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XI сессиясидаги СССР делегациясининг бошлиғи В. В. Кузнецов кеча Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари Д. Хаммаршельд билан учрашди ва Бош Ассамблеянинг ҳозирги сессияси ишларига таллуқли масалалар устида у билан суҳбатлашди. Суҳбатда СССРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили А. А. Соболев ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош секретарининг ўринбосари И. С. Чернишев ҳозир бўлдилар.

140 та янги саноат корхонаси

ПЕКИН, 30 декабрь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: ХХР давлат статистика бошқармасининг маълумотларига қараганда, бу йил 140 дан ортиқ янги муҳим корхона қурилиб бўлган ва ишга туширилган. Бу корхоналар шу йил қурилиб келган ва келгусида қуриладиган 620 корхона жумласидандир. Бу йил ишга туширилган корхоналар давлатга ҳар йили 700 минг тоннадан кўпроқ чўян, 1 миллион 300 минг тоннадан кўпроқ пўлат, 900 минг тонна прокат, 200 минг тоннадан кўпроқ нефть, 8 миллион тонна кўмир, 30 минг автомашина, 100 миллион метр ип-газлама, шунингдек кўп миқдорда бошқа саноат маҳсулотлари тайёрлаб берадилар.

ЮГОСЛАВИЯ КОММУНИСТЛАР СОЮЗИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ВА ПОЛЬША БИРЛАШГАН ИШЧИ ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯЛАРИ ЎРТАСИДА МУЗОКАРАЛАР ТУГАДИ

ВАРШАВА, 30 декабрь. (ТАСС). Югославия Коммунистлар союзи Марказий Комитетининг делегацияси билан Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг делегацияси ўртасида музокаралар тугади. Музокаралардан кейин эълон қилинган ахборотда социализмнинг ривожланиш йўллари тўғрисидаги масала муҳокама қилинганлиги айтилади. Музокараларда социалистик қурилишга раҳбарлик қилишда партиянинг роли ҳақидаги масалага кўп эътибор берилган.

Югославия Коммунистлар союзи Марказий Комитетининг делегацияси Варшавадан ўз ватанига жўнаб кетди.

Чжоу Энь-лай Ҳиндистонга келди

ДЕҲЛИ, 30 декабрь. (ТАСС) ХХР Давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лай ва унинг ҳамроҳлари бугун Шарқий Покистондан Ҳиндистон пойтахтига келдилар.

Аэродромда Чжоу Энь-лайни Ҳиндистон бош министри Жавоҳарлал Неру кутиб олди.

Тошкентда қалин қор

26 декабрда Тошкентда ёға бошлаган қор бир неча кунгача тинмади. Ўзбекистон ССР гидрометеорология хизматининг инженер-синоптиги ўртоқ М. И. Молотнова мухбиримизга бу ҳақда қуйидагиларни айтди:

— Кейинги кунларда шимол томондан Ўрта Осиёга келган совуқ шамоллар Сурхондарё ва Қашқадарё областларида асосан ёмғир ёғишига, бошқа областларда эса қор ёғишига сабаб бўлди. Айниқса Тошкент ва Самарқанд областларида қор қалин ёғди. Қорнинг қалинлиги 25-45 сантиметр бўлди.

Ўзбекистоннинг шимолий районларида — Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областларида қор 1-2 сантиметр қалинликда ёғди, ёки баъзи жойларга жуда кам тушди.

Руминия ишчи партияси Марказий комитетининг пленуми

БУХАРЕСТ, 30 декабрь. (ТАСС). Матбуотнинг билдиришига қараганда, 27-29 декабрда Руминия ишчи партияси Марказий комитетининг пленуми бўлган. Бу пленумда қуйидаги масалалар муҳокама қилинди:

1. 1957 йил давлат плани проекти.
2. 1957 йил давлат бюджети проекти.
3. Иш ҳақи сестемасини яхшилаш.
4. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари марказий фондини вужудга келтириш тартибини ўзгартириш.

Ўртоқ Г. Георгиу-Деж пленумнинг кун тартибига киритилган масалалар юзасидан ва партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди. Шундан кейин дастлабки уч масала юзасидан Киву Стойка ва Георге Апостол ўртоқлар доклад қилдилар.

Пленум Министрлар совети томонидан Буюк миллат мажлисининг тасдиқига тақдим этиладиган 1957 йил давлат плани ва давлат бюджети проектлари Румыния Халқ Республикасини иқтисодий ва маданий жиҳатдан ривожлантириш эҳтиёжларига муносиб эканлигини аниқлади.

Ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқарадиган саноатни янада ривожлантириш билан бирга, қишлоқ хўжалигини ва кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни юксалтиришга ҳам кўпроқ эътибор бериш зарур, деб топилди. Миллий даромаднинг истеъмол ва турмуш даражасини кўтаришга мўлжалланган ҳиссасини капитал маблағ чиқариш фондларини бир мунча қисқартиш йўли билан кўпайтириш керак.

Руминия ишчи партияси иккинчи съездининг иккинчи беш йиллик план бўйича директиваларидаги тегишли тузатишларни Марказий Комитет барча партия ташкилотларининг маъқуллаши учун тақдим этади.

Пленум иш ҳақи системасини яхшилашга тааллуқли таклифларни тасдиқлади. Бу планнинг амалга оширилиши натижасида 1957 йилда ишчи ва хизматчиларнинг ўртача иш ҳақи ортади.

Пленум қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини рағбатлантириш ва меҳнаткашларни қишлоқ хўжалик озиқ-овқат товарлари билан таъминлашни яхшилаш мақсадида закупка ва контрактация қилиш йўли билан буғдой, маккажўхори, жавдари буғдой, кунгабоқар, картошка, сут марказий фондини вужудга келтириш системасини қабул қилишга қарор қилди. Шу билан бирга гўшт тайёрлаш нархларини оширишга қарор берилди.

Пленум давлат ва хўжалик ҳаётида демократик централизм принципига амал қилиб, ҳаддан ташқари марказлаштиришни йўқотиш, ишлаб чиқаришни планлаштиришни яхшилаш ва ихчамлаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, халқ советларининг ҳуқуқлари ва функцияларини кенгайтириш ҳамда социалистик саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарига раҳбарликни яхшилаш, омманинг ижодий ташаббусини рағбатлантиришга қаратилган бир қанча тадбирларни белгилади.

Пленум қабул қилинган қарорлар саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, хўжалик ҳаёти ҳамда бошқарманинг барча тармоқларида иқтисодий тежашни амалга ошириш соҳасида меҳнаткашларнинг фаолиятини янада кучайтириб юборади, деб ишонч билдирди.

К. ПИНОНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ПАРИЖ, 29 декабрь. (ТАСС). Ташқи ишлар министри Кристиан Пино кеча радио орқали гапирди. У, Франциянинг 1956 йилдаги ташқи сиёсати ҳақида сўзлаб, шу тариқа француз дипломатиясининг ўтган йилдаги фаолиятини якунлади. Пино шундай бир руҳда гапирдики, унинг гапидаги бу руҳ халқаро кескинликни юмшатишга сира ёрдам бермайди. Пино ўз гапида Совет Иттифоқига қарши туҳматлар қилди.

Пино дедики, Франциянинг 1956 йилдаги ташқи сиёсатида тўртта «асосий момент» борлигини қайд қилиб ўтиш керак: 1) Шимолий Африка, 2) Яқин Шарқ, 3) Венгрия, 4) Бирлашган Европа вужудга келтириш. Пино дастлабки икки моддага тўхталиб, Жазоирдаги мустамлакачилик урушини ва Мисрга қарши қилинган агрессияни ҳақиқий аҳволга ҳеч бир алоқаси бўлмаган важлар ёрдами билан оқлашга уринди. Унинг гапидан маълум бўлишича, Мисрга ҳужум қилган Исроил, Франция ва Англия «рус-Миср таҳдидининг олдини олишга» интилиб иш кўрган эмишлар.

Пинонинг гапидан маълум бўлишича, Франция ҳукмрон доираларининг Венгрия масаласи деб аталган масаладаги позицияси венгер контрреволюцион исъёнчиларининг жиноий ҳаракатларини қўллаб-қувватлашдан иборат бўлмоқда. Пинонинг сўзларидан Венгриядаги исъён муваффақиятсизликка учраганлиги сабабли унинг афсусланганлиги кўриниб турибди.

Пино ўз нутқининг анчагина қисмини «Бирлашган Европа» вужудга келтириш планларига бағишлади. Пино Ғарбий Европа мамлакатларига таҳдид солаётган «хавф» бор, деган куракда турмайдиган важларни келтириб, шу мамлакатларнинг ресурсларини бирлаштиришга ва «Европа ҳамкорлиги» институтларини тузишга чақирди.

Инглиз қўшинларининг Яман шаҳарлари ва қишлоқларига қилган қуролли ҳужумига қарши Яман ҳукуматининг норозилиги

ҚОҲИРА, 31 декабрь. (ТАСС). Матбуотнинг билдиришича, Яман ҳукумати инглиз қўшинларининг Яман шаҳарлари ва қишлоқларига тўхтовсиз қуролли ҳужум қилаётганлигига қарши Англия ҳукуматига норозилик билдирган.

Норозиликда, жумладан, 25 декабрда инглиз қўшинларининг Катаба шаҳрини ва бошқа бир қанча қишлоқларни ваҳшийларча вайрон қилганлиги тўғрисида гапирилади.

МЕН агентлигининг билдиришича, Яманнинг Қоҳирадаги вакили Абдил Раҳмон Абу Толиб Англиянинг Яманга қарши яқинда қилган уруш ҳаракатлари тўғрисидаги меморандумни Бандунг конференциясида қатнашган давлатларга юборган. У, Совет Иттифоқи, Югославия ва Покистоннинг Қоҳирадаги элчилари ҳузурида бўлган ва Англиянинг Яманга қарши агрессияси тўғрисида уларга ўз ҳукумати номидан ахборот берган.

Агентликнинг билдиришича, Яман ҳукумати Англия ҳукуматининг ана шу ҳаракатларига қарши БМТда норозилик билдирган. Яман ҳукумати Англиянинг агрессиясини текшириш ва етказилган зарарларни аниқлаш учун халқаро комиссия тузишни БМТдан сўрайди.

Чехословакия Республикасининг пойтахти — Прага яқинида ядро-физикаси институти қурилмоқда. Бу ерда илмий ходимлар ва ишчилар Совет Иттифоқидан келтирилган деталлар билан реакторни монтаж қилмоқдалар. Институтнинг бошқа корпусида синхроциклотрон жойлаштирилади. **Суратда:** атом реактори жойлаштириладиган зал.

Е. Беран фотоси, Чехословакия телеграф агентлиги.

ЧЕТ ЭЛЛИК ДЎСТЛАРДАН ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИКЛАРИ

Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамияти Хитой, Германия Демократик Республикаси, Болгария, Чехословакия, Ҳиндистон, АҚШ, Австралия, Уругвай, Бирма, Тунис, Жанубий Африка Иттифоқи, Исландия, Люксембург ва бошқа бир қанча мамлакатларнинг Совет Иттифоқи билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи жамиятларига янги йил табриклари юборди. Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамияти ҳам ўз навбатида чет эллик дўстлардан янги йил муносабати билан жуда кўп табрикномалар олиб турибди.

Варшавадан олинган телеграммада бундай дейилади:

«Польша-Совет дўстлиги Жамиятининг Бош Правлениеси янги 1957 йил муносабати билан самимий табрикларини йўллайди ҳамда Сизнинг самарали фаолиятингизда янада муваффақиятларга эришувингизни астойдил тилайди».

Мўғулистон Халқ Республикасидан олинган телеграммада бундай дейилган:

«Мўғулистон-Совет дўстлиги жамиятининг Марказий Кенгаши янги йил муносабати билан самимий қардошлик табрикларини йўллайди ҳамда Жамиятингизнинг мўғул ва совет халқлари ўртасидаги дўстликни янада ривожлантириш соҳасидаги фаолиятида муваффақиятларга эришувини чин кўнгилдан истайди».

Янги йил муносабати билан Руминиядан, Италиядан ва бошқа мамлакатлардан ҳам табрикномалар олинди. (ТАСС).

Ҳинд дўстларга совға

Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамияти Ҳиндистон-Совет маданий жамияти номига ўзбек халқининг ҳаётини акс эттирувчи адабиёт ва фотографиялардан иборат бир неча посилка юборди.

Юборилган материаллар орасида «Ўзбекистон ССР тарихи»нинг биринчи томи, Абу Али ибн Синонинг «Алқонун» асарининг икки томи, «Совет Ўзбекистони маданияти тарихининг очерклари», Алишер Навоийнинг, Муқимий, Ҳамза, Ойбек ва Рашидовнинг асарлари бор. Посилкаларда Ўзбекистон композиторлари музика асарларининг нотталари, классик музика, халқ қўшиқлари ёзилган грампластинкалар, республика меҳнаткашларининг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, соғлиқни сақлаш, санъат соҳасида эришган муваффақиятларини акс эттирувчи фотоподборкалар юборилди. (ЎзТАГ).

ХРОНИКА

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Иван Федорович Тевосянни СССРнинг Японияддаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси қилиб тайинлади.

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ И. Ф. Тевосян СССРнинг Япониядаги Элчиси қилиниб тайинланганлиги сабабли уни СССР Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари вазифасидан озод қилди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 1/I да кундуз **Аломат ҳодиса**, кечқурун **Чин муҳаббат**, 2/I да кундуз **Чин муҳаббат**, кечқурун **Ҳожи афанди уйланади** 3/I да кундуз **Оғриқ тишлар**, кечқурун **Алишер Навоий**.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 1/I да кундуз **Мис чавандоз**, кечқурун **Боқчасарой фонтани**, 2/I да кундуз **Дубровский**, кечқурун **Трубадур**, 3/I да кундуз **Оққуш кўли**, кечқурун **Севилья сартароши**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 1/I да кундуз ва кечқурун **Катта концертлар**, 2/I да кундуз **Кўнгил куйлари**, кечқурун **Тоҳир ва Зуҳра**, 3/I да кундуз **Муқимий**, кечқурун **Зафар**.

ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ ЁШ ТОМОШАБИНЛАР ТЕАТРИДА — 1/I эрталаб соат 10 да **Ўжар**, кеч 8 да **Ҳаёт саҳифалари**, 2/I эрталаб соат 10 да **Сирли сандиқ**, 3/I эрталаб соат 11 ва кундуз 4 да **Ҳаёт саҳифалари**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Николай Жеребцов гастроллари — «Куч аттракциони».**

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» — эрталаб соат 10, кундуз 12, 2 ва кеч 10 да **Мунна**, кундуз соат 4, кеч 6 ва 8 да **Абу Али ибн Сино** (ўзбек тилида).

НАВОИЙ номли кундуз **Мунна**, кечқурун **Абу Али ибн Сино**.

СОБИР РАҲИМОВ номли — эрталаб соат 10, кундуз 12, 2, 4 ва кеч 6 да **Мунна**, кеч соат 8 ва 10 да **Абу Али ибн Сино**.

«ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Мунна**.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз **Ун икки ой**, кечқурун **Мунна**.

«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — эрталаб соат 10 ва кеч 10 да **Паром**, қолган сеансларда **Мунна**.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 00005. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № А — 1709